

VIII. évfolyam 6. szám
2007. május 18.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

Reformhatások

→ Új egyetemi honlap

Tartalomból

Válságkölségetésre kényszerül az egyetem

3-4. oldal

A vártnál rosszabb helyzetet teremtettek egyetemünkön az április elején életbe lépett OEP finanszírozási szabályok. Emiatt módosításra szorult a Szenátus által februárban elfogadott költségvetési terv. **Iványi Vilmos** gazdasági főigazgatóhoz fordultunk, hogy megtudjuk a részleteket.

Finanszírozatlan progresszív ellátás

5. oldal

Az ország mind a négy orvosképző egyetemének legnagyobb vesztesége az, hogy a finanszírozási rendszer egyáltalán nem számol progresszív ellátással. Miközben az egyetemek eddigi tevékenységük alapján is csúcseállításra alkalmas intézmények, a jelenlegi finanszírozás nem rendelkezik arról, hogy a területi fekvőbeteg-ellátó helyek hová küldhetik tovább a szövődményes, bonyolult eseteket.

Megújulóban az egyetemi központi honlap

6-7. oldal

A vezetői értekezleten pozitívan fogadták az egyetem készülő új központi honlapját. A funkcionalitásra hangsúlyt helyező és tartalomorientált internetes megjelenés egyelőre a régi egyetemi weboldalon keresztül, link segítségével érhető el várhatóan június végéig, akkortól a két honlap helyet cserél egymással. Változik az egyetem domain-neve is. A hónapok óta tartó fejlesztőmunka kulisszatitkaiba a portál megújításával megbízott projekt koordinátor, **Eke András** egyetemi docens avatja be olvasóinkat.

Ötvenéves a Szerves Vegytani Intézet

8. oldal

Ötven év. A száznál kicsit talán kerekesebb szám egy évfordulóhoz. Száz évet még csak gondolatban átfogni is nehéz, nemhogy megélni. Az ötven sokkal inkább emberi lépték. A kezdet még tapintható, mégis patinás múlt, nem pedig rideg kövület. Egyetemünk Gyógyszerésztudományi Karának Szerves Vegytani Intézetét 1957. május 13-án az akkori egészségügyi miniszter, **Doleschall Frigyes** alapította, s első igazgatójaként **Clauder Ottó** professzort nevezte ki, aki kilenc évig állt az intézet élén.

Országos Tudományos Diákköri Konferencia

10. oldal

Kétévenként rendezik meg az Országos Tudományos Diákköri Konferenciát, idén XXVIII. alkalommal. Az OTDK a legkiválóbb egyetemistáknak és főiskolásoknak ad bemutatkozási lehetőséget, munkájukat elismert szakemberekből, professzorokból, akadémikusokból álló bíráló bizottságok értékelik.

Szakkollégium magyar értelmiségért

11. oldal

Egyetemünk Korányi Frigyes Szakkollégiuma – közismert nevén a „Hársfa” – tavalyi ünnepelte fennállásának huszadik évfordulóját. **Dr. Godó Ferenc** igazgatóval az intézmény jelentőségéről beszélgetünk.

Hírek, események – röviden

12. oldal

Szoboravatási ünnepség Kolozsváron

13. oldal

Dr. Genersich Antal tudós professzor alkotó szellemének mellszobor állít emléket immár Kolozsváron is. Ünnepélyes avatására az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) székházában került sor április 13-án, a **Dr. Genersich Antal** Alapítvány és az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya támogatásával.

Német újságcikk egyetemünkről

14. oldal

A Lübecker Nachrichten című lap április 4-i száma egész oldalas írásban számolt be a Lübecker Egyetem és a Semmelweis Egyetem közötti együttműködésről.

Tudósjelölt PhD hallgatók

15. oldal

A Semmelweis Egyetemen két napra ismét reflektorfénybe került a Doktori Iskola. Az április 12-13-án megrendezett **PhD Tudományos Napokon** közel száz előadást és posztert mutattak be doktoranduszaink és doktorjelöltjeink. **Szél Ágoston** írása.

A címlapon a Semmelweis Egyetem Szenátusa tagjairól 2007. március 27-én készült fényképet láthatjuk.

Ülnek: **dr. Nyerges Mihály**, **dr. Mészáros Judit**, **dr. Karádi István**, **dr. Kollai Márk**, **dr. Tulassay Tivadar**, **dr. Ádám Veronika**, **dr. Fejérdy Pál**, **dr. Gera István**, **dr. Noszál Béla**, **dr. Szél Ágoston**. Állnak elől: **dr. Hamar Pál**, **dr. Szökő Éva**, **dr. Romics Imre**, **dr. Gábris Katalin**, **dr. Stubnya Gusztáv**, **dr. Szendrői Miklós**, **dr. Hunyady László**, **dr. Schaff Zsuzsa**, **Mocsa Lajos**, **dr. Zelkó Romána**, **dr. Vingender István**, **Plichta Anikó**, **dr. Gerle János**. Állnak hátul: **dr. Weltner János**, **Szabóné Bíró Ilona**, **Bihari Soma**, **Pap Hanga Csilla**, **Bendzsák Balázs**, **Prosszér Mária**, **Szkalák Attila**, **Papp Magor**, **Mihályi Szilvia**, **Bittmann Balázs**, **Rácz Katalin**, **Bognár Krisztina**, **dr. Berki Zoltán**.

Fotó: **D. Kiss Balázs**

Címlapon alul: Az új egyetemi weblap nyitóképe – cikk a 6-7. oldalon.

Címlapterv: **Romvári János**

www.ujsg.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségtudományi-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tüzlőtő u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: 215-6920/3645

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: 06-20-825-9747, e-mail: ujsg@bkt.sote.hu
Szerkesztőség: 1085 Bp., Röck Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetregítővel)

A szerkesztőbizottság tagjai: **dr. Voszka István** (AOK) T.: 4063, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenjak Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **dr. Szabóné Balogh Clarissa** (KK) T.: 5263, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujsg.sote.hu>, felelős: **dr. Altdorfer Károly**

Vihar és Nap

Őszintén szólva, nagy a kísértés, hogy kikucskáljak magam alól e publicisztikában, és bevalljam, biggyedni kezd a mosolyom. Ilyen helyzetekben elég jól be szokott válni, ha módjával hallgatok hírműsorokat, zömében klasszikusokat fogyasztok írásban és akusztikusan, többet mozgok, mint szokásosan és gyermektársaságot keresek. Ezek a fogások ideig-óráig átsegítenek a borongós napokon. No meg az a tudat, hogy a világnak szüksége van rám, ha nem is annyira, amennyire nekem rá. Elárulom, borongásom fő oka: hogy ez állítás viszonyosságában kezd meginogni a hitem. Az már régen evidencia, hogy a természetnek nincs szüksége emberre, megvan nélküle. Az ám, de gondoljunk bele, milyen világ lenne ember hiányában? Az elemek kiszámítható léte intellektuális mező nélkül... Köröskörül a sok okozat, miközben az okok megfajítottan kajánssággal lapulnának a jelenségek mögött. Minden önmagáért, a pusztá létért. Az állatsereg nem szenvedne szükségét, sőt. Nem volna annyi tájfun, cunami és savas eső... Édenszerű összhangban lenne a természet önmagával. Hogy úgy mondjam, tökéletes célszerűség, a tisztán tozódó rendszer – önmagáért. Igen, de ez a cél hiánya, kivéve, ha a lét a cél, vagyis a cél maga a lét. Nos, képes lennék efféle sötétedő gondolatokat dajkálni, ha nem lett volna a közelmúltban néhány olyan esemény, amely üstökön ragadva rántott ki a képletes víz alól. Legfőképpen az a cselekvésbe fordult szándék vidámitott és táplálta vissza erőmet, amit a Semmelweis Egyetemi Kulturális Napok eseményei során tapasztaltam meg. No, nem a lábtaposó tömegről beszélek, amit egy-egy rendezvényen tapasztalni lehetett volna, mert mi tagadás, az nem volt. Ellenben azt éltem át, hogy a napi rutin, ha úgy tetszik, a hétköznapi malomkerék, mint természeti vegetáció, kitermeli a művészet iránti igényt. Még akkor is, ha jó nagy kő nyomja, mint azt a bizonyos nővé palmát ott alant. Későbbi lapszámunk ad helyet e lezajlott rendezvénysorozat bő ismertetésének. E helyen csak köszönő mosolyt és szavakat küldök a szervezőknek, résztvevőknek. Köszönöm minden stresszüket, izgalmaikat és izzadó tenyerüket, azt a nagy lelki, szellemi és fizikai munkát, amivel ezt az ajándékot készítették nekünk. Az utolsó napi jótékonyági gálaesten alig ismertem rá a helyszínre, a jó öreg NET díszteremre. Igazi díszben volt. Csak úgy, mint a fellépők, a művészet – gyógyítónak is készülő – apostoljelöltjei. Napok óta az a mese jár bennem, ami arról szól, hogy a szél fogadásból le akarja fújni a vándorlegényről a kabátot. De akárhogy erőlködik, zúg, süvít, nem sikerül neki. Akkor fogja magát a Nap, kidugja fejét az orkánfakasztó felhő mögül, felszárítja a töcsákat, szelíd sugaraival küldi a meleget a Földre. A vándorlegény először csak kigombolja, de aztán egyszerre leveti kabátját.

Most még a szél próbálkozik velünk, pedig a Nap ott bújószkázik, előbb-utóbb ki fogja dugni az orrát, csak ki kell várni.

Tolnai Kata

Reformhatások(k)

Válságkölségvetésre kényszerül az egyetem

A vártnál rosszabb helyzetet teremtettek egyetemünkön az április elején életbe lépett OEP finanszírozási szabályok. Emiatt módosításra szorul a Szenátus által februárban elfogadott költségvetési terv. Dr. Ivády Vilmos gazdasági főigazgatóhoz fordultunk, hogy megtudjuk a részleteket.

– Az idei költségvetést másfél milliárd forint hiánnyal terveztük, mert arra számítottunk, hogy a kormányzat a racionalizáció megtörténte után megmaradó ágyakra megnöveli majd a finanszírozást és megemeli a teljesítményvolumen-korlátunkat (TVK). Nos, ez meg is történt –, de nem nálunk, hanem az önkormányzati kórházaknál. Az ő TVK-jukat megemelték – nyilván differenciált formában –, aminek folytán esélyük van arra, hogy hozzájussanak az ellátott betegek után járó reálist megközelítő finanszírozáshoz. A megyei kórházak némelyike akár 20 százalékkal is nagyobb kvótát, keretet kapott. Ezzel szemben mi – s ez alatt értem a többi hazai egyetemet is – további csökkenést szenvedtünk el. Ami bennünket illet: az ellátott betegek 20 százaléka után ezen túl nem kapunk finanszírozást, ha az eddig produkált szintet tartjuk. Úgy tűnik tehát, az áprilisi módosításnak egyértelmű vesztesei az egyetemi klinikák. Erre nem számítottunk.

Blokkosított keretek

– **Mennyivel lesz kevesebb az OEP-finanszírozás? Más megközelítésből kérdezve: mekkora összeggel növekszik az eredetileg betervezett 1,5 milliárdos hiány?**

– Ezt egyelőre nem tudjuk pontosan megmondani, mivel még nem ismerjük a járóbeteg-ellátásra vonatkozó TVK-t. Jelenleg azzal szembesülünk, hogy az előző év hasonló időszakához képest havonta 200-500 millióval kevesebbet utal az OEP. Ha ez a trend az idei esztendő hátralévő időszakában – ami még több mint fél év – változatlan marad, akkor akár további 1,5-2 milliárdra rúghat az éves bevételi hiány. Az eredetileg betervezett 1,5 milliárdos mínusz még el tudta volna viselni a költségvetésünk, de ezt az újabb 2 milliárdot már nem. Ezért szükséges a költségvetés módosítása, amit a Gazdasági Tanács, majd a Szenátus legutóbbi ülésén is kifejtettem rendkívüli napirendi pont keretében.

– **Mikor terjesztik a Szenátus elé a módosított költségvetést?**

– A Szenátus következő, május 31-i ülésén, ami nagyon rövid határidőt jelent. Ezért, illetve a feladat súlya miatt, másfajta technikai megközelítéssel készülne a módosítás terveze, mint az eddigi költségvetés. Blokkokban határoznánk meg a költségvetési keretek csökkentésének a mértékét.

– **Mit ért blokkok alatt?**

– Ilyen blokk lesz például a Klinikai Centrum. Ennek keretét kell – az áprilistól megváltozott TVK-ból kiindulva – az év hátralévő részére megfelelően csökkenteni.

■ Ivády Vilmos gazdasági főigazgató

Hogy az elvonás az említett blokkon belül melyik klinikát milyen mértékben érint, arról a centrum elnöke, illetve az általa összehívott bizottság fog dönteni. Itt ugyanis nem csupán pénzügyi, hanem egyetemi- és szakmapolitikai kérdéseket kell majd mérlegelni és ezek mentén meghozni a döntést. Eddigi értékeinket, nyilvánvalóan, ebben a helyzetben is fontos lenne megőrizni. Ezért nem gondolom, hogy fűnyíróelvszerűen elveszünk bizonyos előre meghatározott százalékot. Nem akarom megelőlegezni ezt a döntést, legyen ez a szakmai grémiumok tiszte.

Ellentmondásos helyzet

– **Ezek szerint még nem született meg ez a döntés?**

– Nem, amikor ez az interjú készül (május eleje) éppen abban a fázisban vagyunk, hogy indítványozom a szakmai grémiumoknak, hogy első körben május 18-ig küldjék el nekem a javaslatukat. Ha a benne foglaltak alapján tudjuk csökkenteni a költségkeretet, akkor egyszerűen megvalósítható lesz. Ha nem kapok érdemi javaslatot, akkor az egyetemi vezetésnek kell döntenie.

– **Százalékban kifejezve mekkora csökkenésről van szó?**

– A pontos számokat még most munkáljuk ki. Előjáróban csak annyit tudok most mondani, hogy a Klinikai Centrumnál valószínűleg további legalább 10 százalék csökkentésről kell gondolkodni.

– **Ez nem kevés, főként összegezve a már érvényesített csökkentéssel.**

– Igen, az eredeti költségvetésben is már 4,3 százalékos bércerkeszcsökkenést irányoztunk elő. És erre teszünk még rá további 10 százalékot – a bér és a dologi kiadásokra, beleértve a gyógyszert is. Nagyon sok... Ezt már valószínűleg csak struktúráváltással együtt lehet megoldani. Ám ha meg is tesszük, nincs forrásunk az átalakítás megvalósítására. Nem tudunk beadni a kormánynak kérelmet, hogy igen, végrehajtjuk a struktúráváltást, de adjanak pénzt arra az időszakra, amíg az le nem zajlik – például adott esetben a létszámleépítésből adódó felmentési idő kifizetésére. Még az ezzel kapcsolatos jogszabály sem egyértelmű. Nem teljesen tiszta, hogy a társadalombiztosítási alapokból foglalkoztatott dolgozók elbocsátásakor adódó pénzügyi terheknek hány százalékát vállalja át az állam. Az említett munkavállalók nem az előirányzatból vannak finanszírozva – mint az oktatási tárca alá tartozók –, hanem a konkrét bevételből. A bevételi forrás csökkenése nyilvánvalóan elbocsátási kényszert generál, aminek fedezete viszont nincs meg a rendszerben.

– **Akkor egy ellentmondásos helyzet állt elő, hogy se megtartani, se elbocsátani nem tudja a dolgozókat az egyetem?**

– A felmentési idővel összefüggő költségek legalább fél évig terhelik az egyetemet. Tehát ha struktúráváltásban gondolkodunk, akkor ahhoz előbb meg kell teremteni a szükséges pénzügyi feltételeket. Itt van például a két szemészeti klinika összevonásának ügye. Jól ismert történet, a szakmai grémiumok már elfogadták, de a tárgyi feltétel – a Mária utcai épület megfelelő átalakítása – még hiányzik. Minden struktúráváltási intézkedés akár évekig is érezteti költségigény hatását a gazdálkodásban, mire megmutatkozik a költségmegtakarító hatása.

Szaporodó számlák

– **Mit tehetünk akkor? Halmozzuk megint az adósságainkat, hogy átvészelhessük az átmeneti időszakot?**

– Nem halmozhatjuk a végtelenségig, mert ez rendkívül érzékeny terület. Ráadásul már a tavalyi év második felétől romlott a bevételi pozíciónk. Tudtuk, hogy idén ez még tovább rosszabbodik, de úgy gondoltuk, hogy a finanszírozási hullámvölgynek nem tesszük ki az egyetemet, és nem ziláljuk szét a struktúráját. Ezért nem hajtottunk végre radikális változtatást, úgy is mondhatnám: semmiképp sem akartuk lerombolni a már létrejött értékeket. Inkább úgy döntöttünk, hogy a szállítók-kal megfinanszíroztatjuk ezt az időszakot, ami eddig nem jelentett volna gondot, de mára a kifizetetlen számlák állománya olyan szintet ért el, hogy azt tovább növelni nem lehet. A korábbi finanszírozási kondíciókkal még nagyjából kézen tudtuk volna tartani ezt a folyamatot, de az áprilistól begyűrűző további romlást a szállítók terhére már nem lehet kezelni, ez a lehetőség tehát mostantól megszűnt. Az is megtörténhet, hogy elfogyhat a bankszámlánkon lévő pénz. Bár ez tetemes összeg ugyan, de pillanatokon belül apadhat. Naponta nyolcvan milliót kell átlagosan

Válságköltségvetésre kényszerül az egyetem

Folytatás a 3. oldalról

utalunk a dologi kiadásokra. Ha ezt tíz napig nem tesszük meg, mert nincs pénzünk, akkor máris 800 millióval nő a kifizetetlen számla-állományunk. S akár ugyanennyivel nőhet a lejárt számlaállomány is ennyi idő alatt.

– **És utána nyilván jönnek a büntetőkamatok, egyéb szankciók...**

– Így van. Legalább 2-3 milliárdra lenne szükségünk az év második felében.

Elindult lavina

– **Ekkora összegre – ismerve a finanszírozási körülményeket –, nincs esélyünk.**

– Ilyen nagy összegre valóban nincs... Úgy fogalmaztam a Szenátus ülésén, hogy a lavina elindult, betemette az egyetemet, bennrekedt az üregben, ahol még van némi levegő, de az oxigén rohamosan fogy, körülbelül még két hónapig elég. Kívülről érkező mentőalakulatra pedig hiába várunk, a kormány ugyanis nem fog kimenteni. Egyetlen lehetőségünk maradt: megpróbálni a lehetetlent, és kiadni magunkat a hóból.

– **Őn szerint ez a 10 százalékos leépítés menekülést jelent?**

– Legalábbis olyan értelemben, hogy ezzel bizonyítjuk a politikanak: az egyetem igenis cselekvőképes, tud döntéseket hozni egy racionálisabb struktúra érdekében. De van egy pont, amin túl már nem tud többet leépíteni, további átalakítást megtenni. Hogy hol húzódik a határvonal – éppen a 10 százalékos racionalizációnál, vagy annál kevesebbnél, esetleg többnél –, ezt kell majd a szakmai grémiumoknak tisztáznunk. Legalább annyi elbocsátásra van szükségünk, amennyivel túlélhetünk, feltéve, hogy a kormányzat a leépítés költségeit a jelenleginél sokkal nagyon mértékben, legalább 90 százalékban megfinanszírozza.

– **A betegellátásban is 10 százalékos kapacitás-csökkenés várható?**

– Annyi biztosan, mert az ágyak száma jelentősen, körülbelül 20 százalékkal lett kevesebb. A betegszámat ugyan nem ehhez, hanem a TVK-hoz kell igazítani, de ez is jelentősen csökkent. A volumenkorlát fölötti betegellátásért pedig egy fillért nem kapunk.

– **Mennyire képesek ezt tudomásul venni a klinikák? Előfordult már, hogy valamelyikük a kvótáján felül látott el beteget és nem kapott érte pénzt?**

– Általában az a jellemző, hogy az orvosok – nyilván morális és szakmai szempontoktól vezérelve – úgy gondolják: ellátják a beteget, megrendelik a szükséges gyógyszert is, abban bízva, hátha beleférnek még a keretbe és majd csak lesz valahogy. Most, az újabb TVK-csökkentés kapcsán fognak majd igazán szembesülni, mennyire összezsugorodott ez a kvóta. És az ezzel járó szomorú következményeket is tapasztalni fogják: a kezelések elodázását, a betegvárakoztatást –, hadd ne soroljam. Nem jó ez a helyzet az egyetemnek, de legfőképpen nem jó a bennünket szerető,

az itteni ellátást eddig igénybe vevő betegeknek. Ám tudomásul kell vennünk a tényeket, bármilyen fájdalmas, a klinikumban meg kell tenni a kényszerű lépéseket.

– **Mire számíthatnak az elméleti intézetek?**

– Változtatásra van szükség az elméleti intézeteknél is. Dacára annak, hogy ott nem csökkent az oktatási tárcától (OKM) kapott bevételünk. Az ÁOK elméleti intézeteknek például a nettó bevételeken túlmenően 380 millió forinttal több keretet engedélyeztünk erre az évre. Mondván, hogy ezt még elbírná a költségvetés, a szolidaritási alap. Ezt a kijelentésünket azonban felülírták az újabb történések. Ezért kari szinten is meg kell fogalmazni a racionalizálási javaslatokat.

Grémiumokra bízva

– **Mekkora csökkentésre gondoltak, szintén 10 százalékosra?**

– Egyelőre nem mondanék számot, mert előbb több dolgot is meg kell vizsgálni. Egyrészt például azt, hogy a karok között jól van-e egyáltalán elosztva az OKM-bevétel. Szerintem módosítani kellene az eddig gyakorlatot. Megnéztem, milyen jogcímenek kapjuk a pénzt az oktatási tárcától. Van, ugye, a hallgatói normatíva (hallgatói létszám szorozva az egy hallgatóra jutó normatív támogatással), a tudományos normatíva (minősített oktatók száma szorozva az egy oktatóra jutó támogatással) és a fenntartási normatíva, aminek viszont elosztása már döntés kérdése. S van továbbá a nem napi rutinfeladatokra, hanem az úgynevezett programfinanszírozásra adott több mint egy milliárd forint, amit valójában a működésre fordítunk. Ha ezt az OKM-től származó pénzt a finanszírozott hallgatói létszám arányában főlösztjük, és mellé meghatározzuk a fenntartási normatívát is, akkor így más összeg jön ki kari szinten, mint amennyit a karok eddig ténylegesen megkaptak a tárcától érkező bevételből. Ennek függvényében el kell gondolkodni azon, tartható-e ez az állapot, vagy sem, vagyis ez is átalakításra szorul. Én csak az erről való töprengés lehetőségét kínálom föl az akadémiai vezetőknek, a döntésbe nem szólok bele, még – a korábbi gyakorlattól eltérően – az ÁOK-n sem.

– **Ezek szerint nem biztos, hogy minden kart egyformán érinti majd az új költségvetésben megjelenő csökkentés?**

– Valóban nem, mert nincs fűnyíró elv. Azt próbálom mindenkinben tudatosítani, hogy a helyzet nagyon nehéz, nem odázható a cselekvés. Meglehet, hogy az interjú során említeteknél még drasztikusabb intézkedéseket kell majd foganatosítani, mert nem csak a jövőbeli, hanem a mostanáig főlhalmozódott hiányt is kezelni kell valahogy. Nem szaladhat el velünk a ló. Ha az egyetem nem lesz képes a kifizetési kötelezettségeit teljesíteni, és bizonyos összeghatárt elérnek a kifizetetlen számlák, akkor jön a kincstári biztos. Minden fölborul, és ő határozza meg, hogy mit hogyan osszunk föl és finanszírozzunk. Még talán megelőzhetjük a bajt, ha a helyzetet komolyan vesszük, ésszerűen, gyorsan cselekszünk és összefogunk.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

Szabadságolás változott rendje

A Humánerőforrás-gazdálkodási Igazgatóság körlevélben tájékoztatta nemrég a szervezeti egységek vezetőit a szabadságok kiadásának áprilistól megváltozott szabályairól. Ebből többek között megtudható, hogy a rendes (alap és pót) szabadság kiadása csak kivételes esetben húzódhat át a következő év március végéig. (A tavalyi évre esedékes, de ki nem írt szabadságokat még az idén szeptember 30-ig kivehetik az érintettek). Az igazgatóság külön felhívja a figyelmet a több jogcímen járó pótszabadságok kiadásával kapcsolatos rendelkezések betartására. A részletek megtalálhatók a klinikák, intézetek, egyéb egységek vezetőinél, az intézeteken, valamint a változásokat elrendelő XIX. törvényben (Magyar Közlöny 2007. évi 39. szám).

TA

Baráti Kör-meghívó

A rendezvény május 30-án 17 órakor kezdődik a NET Diszpóholyában.

Program:

„Beszámoló a 17. ECCMID-ről” – dr. Szabó Dóra egyetemi adjunktus (Orvosi Mikrobiológiai Intézet)

„Az egyetemi gazdálkodásunk jelene és jövője” – dr. Ivády Vilmos gazdasági főigazgató.

Szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Orvos-képzőművész kiállítás

Kellemes hangulatú kiállításon mutatkoztak be képzőművészkedő orvosok, fogorvosok, egészségügyi dolgozók és szolgáltatók március 24-én, a kunmadarasi művelődési házban. Ezzel az eseménnyel elkezdődött a tárlatsorozat. Az esemény főszervezője, dr. Palotás András szegedi orvos naiv festő, s igyekszik új szellemiséget bevinni a magyar egészségügybe. Szeretné közelebb hozni egymáshoz a szakmát és a művészetet. Céljának fontosságáról meggyőződött néhány önkormányzatot, így a sorozat első állomásán térítésmentesen állíthattak ki a kollégák, szponzorok jóvoltából ingyen szállhattak meg a településen, s közös programokon ismerkedhettek egymással. Huszonegy alkotó csaknem 300 művét tekinthették meg a tárlatlátogatók. Zömében festményeket, de mint hallottuk, tetszést arattak a szobrok, kispasztikák, gobelinek, selyem-festmények és szőnyegek is. A kiállítást Palotás doktor nyitotta meg, majd dr. Gujás Márta szavalt el az orvosi hivatás által ihletett saját versét, melyet a prof. dr. Salacz György vezette vonószenyes játéka követett. Végül Kósáné Kertai Daisy, a Magyarországi Orvos Muzsikusok Egyesülete elnökének szavai után fogadáson vehettek részt az egybgyűltek. A kiállítás-sorozat következő helyszíne valószínűleg egy Budapest környéki település lesz novemberben.

t.a.

Finanszírozatlan progresszív ellátás

Az ország mind a négy orvosképző egyetemének legnagyobb vesztesége az, hogy a finanszírozási rendszer egyáltalán nem számol progresszív ellátással. Miközben az egyetemek eddigi tevékenységük alapján is csúcse ellátásra alkalmas intézmények, a jelenlegi finanszírozás nem rendelkezik arról, hogy a területi fekvőbeteg-ellátó helyek hová küldhetik tovább a szövődmenyes, bonyolult eseteket.

A beteg-utak nincsenek tisztázva, nincs törvényileg megfogalmazott beutalási rendszer, csupán a területi ellátási kötelezettséget szabályoz a törvény, és csak ehhez rendeli a finanszírozást. A progresszív ellátásnak nincs külön megállapított finanszírozása. Egy átvett beteg esetén például az ellátóhelyek osztoznak az amúgy is alacsony HBCs-n. És nem csak a finanszírozás megoldatlansága okán nem éri meg átvenni az adott klinikának szövődmenyes beteget, hanem azért sem, mert nem kap rá teljesítmény-kapacitást, ami lehetővé tenné, hogy a saját területi betegeinek ellátása mellett máshonnan érkezőket is kezeljen. Minthogy az egészségügyi kassza zárt, előre meghatározott számokkal működik, s a még fel nem osztott, nyilvánosan ismert meglévő összeg sem fedezné országosan a progresszív ellátást. A hazai orvosképző egyetemek március 30-án ugyan aláírták az OEP szerződést, de mint újságunk 5. lapszámában közölt közös nyilatkozatukban is leszögezik: az egyetemi klinikai rendszerből a tavalyihoz mért 10 milliárd forintos forráskivonás lehetetlenné teszi a betegellátásban a progresszív feladatok ellátását, az ellátás csúcán álló egyetemi klinikák működését alapjaiban veszélyezteti.

Választási lehetőségek

A kapacitás fölött ellátott betegért semmilyen finanszírozást nem kapnak egyetemünk klinikái. Hogy mit tehet az a nem sürgősségi ellátást igénylő beteg, akinek kezeléséhez nincs szabad ágya, vagy finanszírozott kapacitása a klinikának? Nos, a következők közül választhat: beutalójával elmegy egy másik intézménybe, ahol azonban az ellátás árának 30%-át ki kell fizetnie, visszamehet a beutaló orvoshoz és máshová kérhet beutalót, s lehetősége van várakozó listára kerülni – de ha az előbb felsoroltak egyikét sem választja, akkor magánfinanszírozású ellátást vehet igénybe piaci áron. Az egyetem Szenátusa már elfogadta az intézményi várólistáról szóló egyetemi szabályzatot, ugyanakkor a szakmáknak, illetve a klinikáknak maguknak kell kidolgozniuk a további részletes szabályokat.

Annyi bizonyos, hogy a betegeket valamely azonosító számmal fogják nyilvántartani a klinika honlapján nyilvánosan megnézhető várólistán, amennyiben a finanszírozás módját ad arra, hogy ezen új informatikai feladatot ellássák. A magánfinanszírozás igénybevétele bizonyos szolgáltatások terén már most

van lehetőség egyetemünkön is, a tervek szerint év végére az ellátás teljes spektrumában rendelkezésre fog állni ez a szolgáltatási forma. (Későbbi lapszámunkban részleteket olvashatnak a megalakult egészségügyi szolgáltató kft-ről.)

Megvalósult átalakítások

Az egyetem minisztériumi pályázati forrásból kapott több mint 143 millió forintból valósított meg három centrumot: egyik a PIC

az I. számú Gyermekgyógyászati Klinikán, ahol 900 koraszülött ellátását tervezik évente, ami az országos számnak egyharmada. A II. számú Gyermekgyógyászati Klinikán gyermekonkológiai centrum létesült, amely évi 150 új beteg ellátást végzi, s a Radiológiai és Onkoterápiás Klinikán új kúraszerű ellátó osztály kezdte meg működését, amely dagasztos betegek ambuláns kezelését végzi. Április végén nyújtott be az egyetem a szaktár-cának pályázatokat. A többi közt innen kapott pénzből kívánják a Mária utcai Szemklinikum műtőjének felújítását elvégezni. A összevont két egyetemi szemklinikum ebben az épületben működik majd. Változásként értékelhető, hogy megszűnt a közfinanszírozott nőgyógyászati ellátás a Kútvolgyi Klinikai Tömbben,

és szintén megszűnt az István Kórház területén működő III. számú Sebészeti Klinika. Ezekon felül várhatóan további redukció sem zárható ki az egyetemen, miközben vannak olyan szakmák, ahol olyan nagy a területi ellátási kötelezettség, hogy nem elegendő a törvényben meghatározott ágyszám. Például 2,3 millió ember szájsebészeti, arc- állcsontsebészeti ellátását mindössze húsz ágyon kellene megoldani.

A pillanatnyilag érvényes beutalási rend jelentős problémát okoz a mentőknek, az

ÁNTSZ-nek és az egyetem klinikáinak egyaránt. A káoszra jellemző, hogy az interneten több beutalási rend-verzió is található, és van olyan honlap, amelyet még csak legálisan sem lehet tekinteni, holott az Országos Tisztiorvosi Hivatal honlapjához linkelték. A jogszabály adta lehetőségeknek megfelelően az egyetem vezetői próbálnak egyezségeket kötni a fővárosi kórházakkal, de mivel a finanszírozás területi alapú, nem látják megoldhatónak a területek újraosztását.

Tolnai Kata

Nyilatkozat a gyermekegészségügyről

A csecsemő- és gyermekgyógyászokat tömörítő szakorvosi kollégium elnöke, dr. **Tulassay Tivadar** szerint nyárra összeomlik a gyermek-egészségügyi rendszer. A bonyolult eseteket ellátó egyetemi klinikák ugyanis már nem kapnak pénzt a szövődmenyes betegek ellátására, és a területi ellátási kötelezettségük is olyan nagy, hogy más súlyponti kórházaktól nem tudják átvenni a súlyos betegeket.

Az egyetemi klinikák, valamint az országos intézmények úgynevezett progresszív ellátási díját már nem kapják meg a legszívnálalább ellátást nyújtó intézmények. Egy-egy orvosi egyetem ezzel 70-80 millió forinttal kevesebb összeget kap havonta. Az ellátási körzetek átszervezésével jelentős forrásokat vontak ki az egészségügyből. Azok a kórházak, amelyek valamilyen okból nem tudnak ellátni egy-egy bonyolultabb esetet, továbbküldik a beteget egyetemi klinikára vagy országos intézetbe. Több klinika igazgatója ezért a telefonos megkeresés után arra kéri a súlyponti kórházat, hogy adja írásba: a hiányosságai miatt nem tudja ellátni a beteget. Tulassay Tivadar az általa vezetett I. számú Gyermekgyógyászati Klinikán már több tucat ilyen dokumentummal találkozott. A rektor az egyik rádióban adott interjújában hangsúlyozta: a jogszabályban a súlyponti kórházak között is különbséget kellene tenni, hiszen nem ugyanolyan színvonalú ellátást nyújtanak.

A Csecsemő- és Gyermekgyógyász Szakmai Kollégium a többi közt az alábbiakat kéri kiadott nyilatkozatában:

Az egészségügyi ellátás teljes ellehetetlenülése előtt vizsgálják felül a területi beutalási kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseket. Ebben vegyék igénybe a szakmák segítségét, a rendelkezésre álló infrastruktúrát, egészségügyi munkaerő és szakember ellátottságot, népességi mutatókat stb.

Ne történjen forráskivonás a csecsemő- és gyermek-egészségügyi alrendszerből!

A területi ellátási kötelezettség mellett ismerjék el, és finanszírozzák a progresszív betegellátást, mint az egészségügyre szükségképpen jellemző rendszert.

Ismerjék el, és költségén finanszírozzák a gyermekellátásban a prevenciót, a neonatológiai és egyéb intenzív ellátást, az újszülött szállítást, a hemato-onkológiai betegellátást, valamint az ország néhány központjában meglévő, egyéb, kiemelt költségű, de sikeres szakellátást.

Mentesüljön a volumen korlát (TVK) alól a patológiás újszülött ellátás.

A kiadott nyilatkozat teljes szövegét megtalálják az egyetem honlapján.

(tolnai)

Megújulóban az egyetemi központi honlap

A vezetői értekezleten pozitívan fogadták az egyetem készülő új központi honlapját. A funkcionalitásra hangsúlyt helyező és tartalomorientált internetes megjelenés egyelőre a régi egyetemi weboldalon keresztül, link segítségével érhető el várhatóan június végéig, akkortól a két honlap helyet cserél egymással. Változik az egyetem domain-neve is. A hónapok óta tartó fejlesztőmunka kulisszatitkaiba a portál megújításával megbízott projekt koordinátor, dr. Eke András egyetemi docens avatja be olvasóinkat.

– Manapság már olyan világban élünk, amikor a cégek, intézmények megítélésénél egyre hangsúlyosabban számít az internetes megjelenés tartalmi, technikai és esztétikai színvonala. Kivált fontos ez egy olyan nagy múltú, tekintélyes egyetem esetében, mint a miénk, amelyről éppen hármas feladatából adódóan sokan, sokféle indíttatásból szeretnének tájékozódni, vele kapcsolatba kerülni – kezd a weblap-bemutatót Eke docens. – Az internetes megjelenés egyrészt meghatározó PR-értéket képvisel, másrészt reprezentálja azt az értéket is, amiben a szakmai standardokat be lehet mutatni. Tehát megnyitja a csatornát, amely felkelti az érdeklődést a szemléloben, információszolgáltatást, és netán ellenőrzést is lehetővé tesz. Ezáltal kialakul egy nagyon konkrét, szakmai respektusra épülő kapcsolat, aminek kiváló eszköze a portál.

– **Melyek voltak a projekt fő célkitűzései?**

– Erre először kulcsszavakban válaszolnék: lépéstartás az informatika fejlődésével; karakteres arculat kimunkálása; on-line elérésű, széles körű tartalomszolgáltatás; sokoldalú tartalomkutatási lehetőség; átlátható, következetes struktúra kialakítása; s végül a használhatóság és fenntarthatóság szempontjainak érvényesítése. Ezek a célkitűzések – melyeket a fejlesztés eredményeként sikerült elérnünk – egyben jelzik, hogy az új portál miben hoz újat egyetemen belüli és kívüli látogatók számára.

– **A tömör összefoglaló után részleteznél a főbb szempontokat? Mire figyeltek leginkább?**

– A célunk az volt, hogy diszkrét, ugyanakkor karakteres, vizuálisan könnyen meggyezhető portált alakítsuk ki, amely megfelelő esztétikai színvonalon illeszkedik az egyetem arculati kézikönyvéhez. Nagyon fontosnak tartottuk, hogy egyetemünk emblémája korrektül, hangsúlyosan jelenjen meg a fejlécen. Az érdeklődés vizuális felkeltésére egy kis inzertben minden kattintásnál egy-egy épületünk, egy-egy egyetemi életkép jelenik meg. Nagy figyelmet fordítottunk arra, hogy mivel központi honlapról, illetve portálról van szó, annak tetemes tartalommenyiségét ne a letölthető fájlokra mutató hiperlinkek listájában, hanem on-line módon jelenítsük meg. Ez a jelenleginél tágasabb hordozófelületet igényelt. A képernyőt ki kellett használnunk, de úgy, hogy az ne váljék túlszűfoltá. Az ennek megfelelő alapbeállításról kiindulva a betűnagyságot és a megjelenítő felület méretét igény szerint állíthatóvá tettük. A tartalomszolgáltatás terü-

■ Eke András

letén a legfőbb szempontunk az volt, hogy a jelentősen megnövekedett on-line elérési információmennyiség semmiképpen ne egymásra halmozottan, nehezen elérhetően vagy esetleg tévedést invitálva jelenjen meg. Ezt két módon lehetett elkerülni: egyrészt egy letisztult és következetesen végigvitt struktúra kialakításával, másrészt a tartalomkutatás több szinten és módon történő biztosításával.

Személyes jelleg

– **A kívülálló elsőként az egyetem fejlécét látja, amely alatt – minden oldalnál állandó elemként – kereszben téglavörös csík fut, ahonnan lenyithatók a fő menüpontok.**

– Ez színvilágában a címer pirosára rímel, a rajta lévő fehér felület pedig a címer fehér keresztjét idézi. Tehát rögtön vonzza a szemet, de ennek így is kell lennie, hiszen ott vannak a leglényegesebb tartalmak. Értelemszerűen ez a menüsor soha nem tűnhet el a képernyőről. A bal oldalon megjelenő menüben különböző tematikus csoportosításban adunk közre anyagokat, míg a jobb oldalon, illetve a monitor szélén futó elemekben főként informatikai szolgáltatást nyújtunk, például honlaptérkép, email-könyv, eseménynaptár formájában. A

balra található „Kereső on-line” segítségével teljes interakcióban végezheti a kutatást a honlapra látogató. A megjelenő találatok mentesek a zavaró technikai kódoktól, így csak hasznos információt tartalmaznak. Emellett választható a „Részletes keresés” program is a képernyő másik oldalán. Mindkét program a portál teljes tartalmát „látja”. Kutatni azonban a portál szűkebb területein is lehet, ami fókuszáltá teszi a keresgélést és megkönnyíti a célzott navigálást. Ennek jó példája a „Tanévkönyv on-line” szekció, mely a téglavörös színű menüsor „Tanévkönyv” elemére kattintva érhető el. Itt adtuk közre egyetemünk talán legfontosabb, mintegy 400 oldalas kiadványát. A könyvnyi terjedelmű dokumentumban most digitálisan lapozhatunk: ha például a szekció szűrőablakába a „klinikai ki” kifejezést írjuk, akkor a Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet oldala nyílik meg. Az „intézet” vagy „klinika” kulcsszavakra az összes intézetről vagy klinikáról szóló szövegek tartalomjegyzékéhez jutunk. Ezt a hatékony navigálási technikát a portál más szekciói is alkalmazzák.

– **Minden intézeti, klinikai vagy egyéb egység oldalának kinyitásakor feltűnik az adott egység vezetőjének arcképe is. Ugyancsak a koncepció része ez is?**

– Igen, személyesebbé akartuk tenni az internetes megjelenést. Ezért kerültek fel a vezető tisztségviselők – elsőként rektor úr, majd a rektorhelyettesek, dékánok, főigazgatók stb. – fényképei. Mellettük pedig a kulcsfontosságú információk az életpályájukról, az egyetemhez való kötődésükről. Úgy vélem, igen lényeges, hogy az első ember ilyen módon is jelenjék meg, s mutassa be önmagát és az általa vezetett egység tevékenységét – ez a személyes jelleg az információkkal alátámasztott hitelességet csak növelheti.

Technikai segítség

– **Az interneten megjelenő szervezeti egységek továbbra is maguk töltik fel oldalait?**

– A portál naprakész anyagokkal történő frissítése, azaz a folyamatos és színvonalas tartalomszolgáltatás az egységek feladata. Ezeknek az anyagoknak a beépítését – mely nem csak az oldalak feltöltéséből, hanem azok arculatba illeszkedő szerkesztéséből is áll – a portál működtetésével, adminisztrálásával együtt az egyetem biztosítja. Az egységek feladata tehát „csupán” a tartalomszolgáltatás. Mi most elindítottuk ezt a folyamatot: a tanévkönyvben megtalálható vagy más forrásból elérhető anyagokból feltöltöttük a portált. Hamarosan ezeket az intézeti, klinikai és egyéb tartalmakat az adott egység kezelésébe adjuk, amivel azok tartalomgazdává válnak. Ez lehetőséggel, de egyben felelősséggel is jár. Minden egység vezetője a feltöltött anyagból kiindulva maga dönti el, hogy mit kíván a saját portájáról megjelentetni, milyen információkat közölne a nagyvilággal. A tartalmak feltöltését, a portál által nyújtott eszközökkel, a helyi web-kapcsolattartók végzik, akikkel már együttműködünk: animációs anyagokkal ismertettük velük a tartalomszerkesztés technikáját is. Lesznek olyan egységek, melyeknek bizonyos körben maguknak kell szerkeszteniük anyagaikat, másoknak ez fakultatív lehetőség, többségük viszont csak feltölti a tartalmat, de

annak szerkesztését és megjelenítését (publikálás) a portál adminisztrátorai végzik majd.

– **Van-e lehetősége egy-egy egységnek saját honlap kialakítására, illetve arra, hogy a már létező honlapját a portálon elérhetővé tegye?**

– Természetesen van. Egyetemünkön jelenleg is több saját honlap üzemel a portáltól függetlenül, tehát aldomain vagy saját domain alatt. Ezek általában az adott egység sajátos szempontjainak megfelelően szerkesztett és részletesen kimunkált anyagokat tartalmaznak. Így helyük valóban a saját és nem a központi honlapon van. Az ezekre mutató hiperlink azonban jól látható módon az egység portálon belüli bemutatkozó oldalára kerül, mely az oktatás és gyógyítás szekciókban jelenik meg. Természetesen hosszú távon kívánatos lenne, hogy bizonyos mértékű arculati, szerkezeti és technikai harmonizálás révén, az említett, aldomain-ben létrehozott honlapok igazodjanak az egyetemi portálhoz. Fokról-fokra haladva ez egyike lesz a soron következő feladatoknak.

– **Visszatérve a portálra, mi történik akkor, ha témaidegen, szerkesztetlen szöveg vagy például vizualitásában nagyon kirívó, akár bántó kép kerül fel valamelyik egység bemutatkozó lapjára?**

– Az ezzel kapcsolatos teendőkről, annak szabályozásáról az egyetem vezetőinek kell dönteniük. Dr. Kollai Márk rektorhelyettes úrnak – aki a portálprojekt egyetemi vezetőjeként annak koordinálásával megbízott engem – javasoltam, hogy az egyetemi portál mindenképpen folyamatosan ellenőrzött legyen, technikailag és egyéb – az egyetem számára lényeges szempontból – állandó felügyelet alatt álljon. Ily módon, ha a kérdésben említett esetek előfordulnának, akkor az érintett oldal tartalomgazdája visszajelzést és a portál adminisztrátoraitól partneri technikai segítséget kapna.

„Szemeszterkész” adatbázis

– **Az eddig megszokott telefonkönyv mellett új elemként jelenik meg az egyetemi email-könyv. Mi ennek a funkciója?**

– A telefon és email-könyvben név, telefon- és faxszám, valamint email cím megadásával mintegy 4500 egyetemünkön dolgozó személy közül választhatjuk ki azt, akivel kapcsolatba szeretnénk lépni. Ennek két módja van: vagy a megjelenő nyilvános telefonszámot használva, vagy pedig az „Üzenet küldése” linkre kattintva. Ekkor egy űrlap kitöltésével elektronikus üzenetet küldhetünk úgy, hogy a folyamat során az email cím mindvégig fedett marad. Bízom benne, hogy a látogatók

The screenshot shows the Semmelweis University website. At the top is the university's logo and name in large letters. Below this is a navigation bar with links: AZ EGYETEM, OKTATÁS, KUTATÁS, GYÓGYÍTÁS, TANÉVKÖNYV, HÍREK, GALÉRIA, KAPCSOLAT. On the left, there's a sidebar with 'NYITÓLAP' (Home) and a list of links: Sajtószoba, Pályázati projektek, Központi Könyvtár, Semmelweis Egyetem Újság, Semmelweis életrajza. Below this is an 'Eseménynaptár' (Calendar) for April and May 2007. The main content area features a 'Rektori köszöntő' (Rector's Welcome) with a photo of Dr. Tulassay Tivadar and a text message. On the right, there's a 'Részletes keresés' (Detailed search) section with links to Honlaptérkép, Intranet, Helyt, Régi honlap, Eseménynaptár, and Telefon- & Email-könyv. Below this are sections for 'SEMMEIWEIS ENGLISH LANGUAGE PROGRAM', 'SEMMEIWEIS MEDICINASTUDIUM', and 'TELEFON' and 'EMAIL' buttons.

körében ez az új elektronikus kommunikációs lehetőség népszerűvé válik majd.

– **Mennyire pontos a telefon és email-könyvet működtető adatbázis? Kinél korrigálhatók a nem megfelelő adatok?**

– Az adatbázist éveken korábban, még a régi honlap kialakításakor töltötték fel, így ellenőrzésre, aktualizálásra szorul. Ennek eredményeként ha nem is naprakész – ilyen sok embernél ez majdhogynem lehetetlen – de legalább „szemeszterkész” lesz, azaz szemeszterenként frissíthetnénk. Célszerűnek tűnik ezt a feladatot a személyzeti folyamatok adminisztrációjába beépíteni. A korrekció, illetve az új adatok felvétele így hivatalossá és egyben ellenőrzötté válna. Tehát ez egyrészt

technikai, másrészt szabályozási kérdés, melyben hamarosan döntés várható.

Elavulás ellen

– **Az új honlap korszerű technológiájának használatához szükséges-e a felhasználói hardver vagy szoftver frissítése?**

– Viszonylagosan korszerű számítógépi hardverrel, tipikusan Windows XP SP2 operációs rendszerrel és Internet Explorer 6 és 7 (IE6, IE7) vagy Firefox (FF) ingyenes böngészővel az új honlap minden funkciója elérhető. Mivel a számítástechnika területén a technológiai (hardver és szoftver) amortizáció üteme igen gyors, ezért a projekt megvalósítása során előre tekintettünk, hogy elkerüljük a fejlődés által már meghaladott technológiák konzerválását. Ezt kívánta az előttünk álló feladat korszerű megoldása iránti igény is. Nemzetközi viszonylatban egyébként az IE6 böngészőt havonta 3%-kal kevesebb, az IE7-t ugyanennyivel több felhasználó választja, a FF pedig az IE mellett a második helyezett.

– **A Semmelweis Napot már az új egyetemi honlappal köszöntöttük?**

– Egyelőre párhuzamosan, egymással interakcióban fut a régi és az új honlap. A tanév végére azután háttérbe szorul a régi, s előtérbe kerül az új portál.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

Szakvizsga előkészítő

Szakorvosjelöltek számára kötelező szakvizsga előkészítő tanfolyamot tartanak május 21-től június 1-ig. A 11 napos képzésen szóba kerül például a primer és áttéti májdaganatok sebészete, a májkapu daganatai, a portális hipertensio és a retroperitoneum sebészete, az exenteratio, a reperiátív időszak, a sérvek, a mellékvese és a lép sebészete. A megjelentek előadást hallgathatnak meg a kóros kövérség sebészeti, illetve az epeúti kövérség sebészeti és nem sebészeti kezeléséről, továbbá, egyebek mellett, ismertetik a szepikus betegségek sebészeti kezelésének alapelveit. Az előadók beszélnek az epehólyag és epeúti tumorok diagnosztikájáról, a GIST fogalmáról és kezeléséről, a sebészet jövőjéről. Szerepel még a programban a szervátültetés története, illetve a különböző szervtranszplantációkkal kapcsolatos szakmai tudnivalók, a pancreas fejlődési rendellenességei, az akut pancreatitis sebészeti kezelése, a pancreas daganatai, a pancreas carcinoma kezelése, a jó- és rosszindulatú emlő-megbetegedések diagnosztikája, a tüdőrák sebészeti kezelése, a Crohn betegség, a vastagbél problémáinak kezelése, a vénás rendszer betegségeinek sebészete és a gyermeksebészet. A tanfolyam akkreditált, szakorvosjelölteknek ingyenes, kreditpontok szerzhető és tesztvizsgával zárul.

I.M.

Ötvenéves a Szerves Vegytani Intézet

Ötven év. A száznál kicsit talán kerekesebb szám egy évfordulóhoz. Száz évet még csak gondolatban átfogni is nehéz, nemhogy megélni. Az ötven sokkal inkább emberi lépték. A kezdet még tapintható, mégis patinás múlt, nem pedig rideg kövület. Egyetemünk Gyógyszerésztudományi Karának Szerves Vegytani Intézetét 1957. május 13-án az akkori egészségügyi miniszter, **Doleschall Frigyes** alapította, s első igazgatójaként **Clauder Ottó** professzort nevezte ki, aki kilenc évig állt az intézet élén.

Az 50. évforduló alkalmából április 10-én rendezett MTA Kémiai Tudományok Osztályának (első egyetemünkre kihelyezett) ülésén, az akadémikusok és a Szerves Vegytani Intézet volt és jelenlegi munkatársai mellett, a GYTK munkatársai és a szakterület más kiválóságai gyűltek össze a NET Tanácstermében. A megnyitóban a Semmelweis Egyetem nevében **Fejérdy Pál** rektorhelyettes, a Gyógyszerésztudományi Kar nevében **Noszál Béla** dékán urak köszöntötték az intézetet. **Medzihradszky Kálmán** akadémikus, az MTA Kémiai Tudományok Osztályának elnöke személyes nosztalgiával emlékezett a fél évszázados évfordulóra, s egyben gratulált az intézet munkatársainak.

A köszöntöket frappáns, ám mégis megfelelő súlyú szakmai program követte hét előadással.

■ Első sor balról jobbra: Schwartz Angéla, Molnárné Czagány Krisztina, Laufer Antalné, Túrós György, Halászné Dajka Beáta, Földi Ágota, Dunkel Petra, Czompa Andrea. Második sor balról jobbra: Éliás Olivér, Tapolcsányi Pál, Kocsis Ákos, Polonkáné Bálint Ágnes, Krajsovsky Gábor, Mátyus Péter, Szilágyi Ákos, Rudi Tamásné, Balogh Balázs

Szabó László volt intézetigazgató sztriktozidinról tartott előadását követően **Mátyus Péter** jelenle-

gi intézetigazgató adott átfogó képet az intézet jelenéről, aktuális gyógyszer- és szerves kémiai kutatási témáiról, az együttműködő partnereket és a jövőt, már-már jelen korunk gyógyszerkutatásának útját – többek között a számítógépes hatóanyag-tervezés és modellezés eszközeit – is bemutatva, s illusztrálva a szerves és gyógyszer-kémiai lehetőségeit, a gyógyszerkutatásban betöltött szerepét. Ismertette azokat az európai viszonylatban is új oktatási programokat, melyek szervezésében az intézet jelentős szerepet játszott. A soron következő előadók: **Tapolcsányi Pál**, **Balogh Balázs** és **Éliás Olivér** a Szerves Vegytani Intézet aktuális kutatásainak egy-egy szeletét mutatták be. A záróelőadásban **Magyar Kálmán** professzor emeritus vázolta a gyógyszerkémia és farmakológia közös útját, a kötöttségektől az eredményeket hozó közös újításokig, hivatkozva a Szerves Vegytani Intézettel való együttműködésére. **Medzihradszky Kálmán** méltató összefoglalójában „lenyűgözönek” minősítette az intézet munkáját.

Ezt követően a vendégek fogadáson eleve-níthették fel emlékeiket az intézettel is összefüggésben: a gyökerek ápolása nélkül nem növekedhetünk tovább felfelé. A koccintás után pezsgőmet kortyolgatva eljátszottam a gondolattal, vajon milyen élmény lehetett volna az alapító **Clauder Ottó** számára részt venni intézetének ötvenedik évfordulós ünnepi ülésén? Aztán meg arra gondoltam, hogy a jelenlegi intézetigazgatónak, **Mátyus Péter** professzor úrnak milyen élmény lenne egy asztalnál ülni elődjével? Talán mondhatom minden résztvevő nevében, ilyenkor mindig odaképzeli egy kicsit magunk mellé az alapítókat, a néhai munkatársakat. S bár tekintetünkkel minduntalan a holnap horizontját fürkészzük, el-elgondolkozunk az éveket számolva. (A képen az intézet dolgozóinak nagy része látható.)

Fotó, szöveg: **Blazics Balázs**

A kísérletes élettan úttörője

Kétszáz éve hunyt el Rácz Sámuel, az első magyar tankönyvíró

Rácz Sámuel 1744. március 30-án született Gyulafehérváron Rácz János és Nemes Annamária református székely szülőkől. Jezsuita hatásra már ifjú korában katolizált. Középiskoláit Kolozsvárott végezte, majd Nagyszombatban filozófiát tanult. A bécsi egyetemen teológiát és egyidejűleg jogot is hallgatott, végül a medicinát választotta élete céljává. Orvos-doktori oklevelét 1773-ban szerezte meg „De sanitate conservanda” című dolgozatával. Az ifjú Rácz Sámuel kimagasló vizsgálataival hívta fel magára a figyelmet.

A diploma megszerzésének évében visszatért Magyarországra, s Nagybányán lett királyi kamarai és városi főorvos. Egy év múlva a kincstár orvosi tisztségét is rábízták. Ez évben vette feleségül Rumbach Borbálát, a nagybányai származású pesti főorvos, Rumbach Sebestyén lányát.

1777-ben a budai orvoskar kinevezte az élettan tanárává, mely tanszéket haláláig adott elő. Híres élettan könyvét, mely az első magyar nyelvű egyetemi tankönyvnek tekinthető, 1789-ben publikálta. Csokonai Vitéz Mihály 1793-ban verssel köszöntötte őt („A híres Rácz Sámuel úrhoz”):

„Uram örvendez a magyar
Haza, hogy a mostani
Esküdp fiait hallja
Magyar hangon szólani;
Hogy görög-módi ruháit
Hippokrates letette
S magyar köntösre váltotta
S már azt is megszerette...”

Figyelemre méltó úttörő élettani kísérletes kutatómunkát is végzett a nyirokkeringés területén: „En mégis a kéneseit néha a tejedényekből a bojtokba bé-nyomtam, és sehol más zsellárba kiöntödni nem láttam, melyből az következik,

hogy a tejedények a bojtokból vesznek eredetét.”

Oktatott még belgyógyászatot (1785-86), elméleti orvostant és államorvostant (1802-03), valamint anatómiát (1805-07). Felvilágosult, úgynevezett honorácior értelmiségiként fontos céljának tekintette a magyar orvosi szaknyelv kifejlesztését. Az akkori orvostudomány csaknem minden szakágában adott ki magyar nyelvű tankönyveket, melyeket részben maga írt, részben fordított.

Rácz Sámuel 25 tudományos munkát írt, ebből 12-t magyarul, a többit latinul, németül és görögül. A francia nyelvben is jártas volt. Főbb magyar nyelvű művei:

- „Az emberi élet általános ismeretét tanító könyv” (Buda, 1772);
- „Orvosi oktatás, melyben a leggyakrabban és legközönségesebb belső nyavalyáknak jelei és orvosságai röviden leírtnak” (Buda, 1776);
- „A physiologiának rövid sommája” (Pest, 1789);
- „Orvosi praxis, vagyis: A betegségeknek leírása és orvoslása” (Buda, 1801).

Négy tanévben volt dékán, egyben pedig rektor (1793-94). Megkapta a „királyi tanácsos” címet. Több külföldi tudományos társaság választotta tagjává. Pesten hunyt el 1807. február 24-én, 63 éves korában. A Magyar Élettani Társaság a magyar nyelvű egyetemi tankönyvírás úttörőjének tiszteletére 1985-ben Rácz Sámuel Emlékérmet alapított.

Monos Emil, Molnár László, Szollár Lajos

Pályázati hírlevélből

Egészségügyi Minisztérium pályázata

■ Pályázati felhívás az onkológiai ellátás területén szakmai előképzettségre épülő ápolói, asszisztensi és szakasszisztensi szakosító képzések támogatására

Beadási határidő: május 31.

A pályázatra fordítható teljes összeg: 50 millió Ft. További információ: www.eum.hu

Chinoin Zrt. Kutatási-Fejlesztési Igazgatósága által kiírt pályázat

■ Sanofi-aventis Magyar Kutatási Díj

Beadási határidő: május 31.

A díj mellé járó pénzjutalom: 1 500 000 Ft. További információ: www.mta.hu

Tempus Közalapítvány által kiírt pályázat

■ Egész életen át tartó tanulás program/Grundtvig – Felnőttoktatási mobilitás egyéni pályázatok (2007. október 1. és 2008. január 31. között kezdődő tanulmányutakra)

Beadási határidő: május 31.

További információ: www.tka.hu

■ Pályázati felhívás középtávú külföldi szakképzési kutatások finanszírozására

Beadási határidő: június 1.

További információ:

http://www.tka.hu/upload/docs/palyazatok/leonardo/felhiv_utmut/2005_oktatoi_mobilitas/2006_07_oktatoi/palyfelhiv_2007.doc

Magyary Zoltán Felsőoktatási Közalapítvány Kuratóriuma által kiírt pályázat

■ Humán erőforrás fejlesztése a civil szektorban

Beadási határidő: június 6.

A pályázattal elnyerhető ösztöndíj havi összege: hallgatók részére 40 ezer Ft; doktoranduszok részére 50 ezer Ft; doktorjelöltek részére 80 ezer Ft; oktatók részére 90 ezer Ft.

További információ: www.okm.gov.hu/Palyazatok

Japan Society for the Promotion of Science pályázata

■ Japán posztdoktori pályázat (JSPS)

Beadási határidő: június 15.

További információ: www.mta.hu/Palyazatok

Miniszterelnöki Hivatal pályázata

■ Pályázati felhívás pályakezdő fiatalok ösztöndíjas foglalkoztatására

Beadási határidő: június 30.

További információ: www.szmm.gov.hu

Országos Foglalkoztatási Közalapítvány pályázata

■ Pályázati felhívás „A kisvállalkozások versenyképességének fejlesztése, munkavállalói létszámuk növelése” c. támogatási program megvalósítására

Beadási határidő: június 30.

Keretösszeg: 240 millió Ft.

További információ: www.ofa.hu

■ Munkaügyi tárgyú kutatások támogatása (K-2007/A)

Beadási határidő: június 30.

További információ: www.ofa.hu

■ Munkaügyi tárgyú kutatások támogatása (K-2007/B)

Beadási határidő: június 30.

További információ: www.ofa.hu

További információ: dr. Pörzse Gábor igazgató
Pályázati és Innovációs Igazgatóság
1094 Budapest, Ferenc tér 15.
Telefon: 459-1500/3820, fax: 459-1589
E-mail: innov@rekhiv.sote.hu

Könyvismertető

Rozgonyi F.:

Klinikai, Járóbeteg- Szakorvosi és Háziorvosi Gyorsdiagnosztika, I. kötet: Bacterialis fertőzések HOM-IR Kft.,

2. átdolgozott kiadás, színes 432 oldal

A könyv szerkesztője és a fejezetek többségének írója dr. Rozgonyi Ferenc, a Semmelweis Egyetem Orvosi Mikrobiológiai Intézetének egyetemi tanára. E munka több mint 40 éves diagnosztikai, tudományos és oktatói munkásságán, széles körű szakirodalmi ismeretein alapszik, számos saját tapasztalatának gyakorlati jelentőségű közlésével.

Ez a mű gyakorló orvosoknak, orvostanhallgatóknak, gyógyszerészhallgatóknak és szakápolóknak íródott. Folyamatában mutatja be a legkorszerűbb bakteriológiai diagnosztikát a rendelőben/osztályon megjelent fertőző betegről a mintavételi technikákon, laboratóriumi feldolgozáson és leletértelmezésen át az antibakteriális terápiás javaslatokig. Bemutatja a beteg-kezelőorvos-mikrobiológus-kezelőorvos-beteg egymásra utaltságát és aktív szerepét a sikeres diagnózisban és terápiában.

A könyv I. része szervrendszerenként tárgyalja a bőr és mélyszövetek, a szem, a felső és alsó légutak, az emésztőrendszer, a női és férfi nemi szervek, a magzat és az újszülött, a húgyutak, a hashártya és hasüreg, a keringési szervrendszer és az idegrendszer bakteriális fertőzéseit. Részletezi a normál baktéri-

um flórát, a fertőzések patomechanizmusát, patogenezisét, mikrobiológiai mintavételi lehetőségeit, kellékeit, módszereit, a minták tárolását és szállítását. Leletértelmezést ad a szerkesztő-szerző több évtizedes tapasztalatai alapján. Az I. rész a nosocomialis fertőzésekkel zárul.

A II. rész rendet rak az antibakteriális szerek dözselében azáltal, hogy hatóanyag és hatásmechanizmus szerint tárgyalja és csoportosítja a készítményeket. Tárgyalja továbbá az antibakteriális kezelés általános irányelveit, a minimális gátló koncentráció klinikai relevanciáját, valamint a leggyakoribb kórokozók antibiotikum-rezisztencia mechanizmusait.

A III. rész a mikrobiológiai laboratóriumi munkát mutatja be a minta átvételétől a leletkiadásig. Vázlatosan tárgyalja a baktériumok hagyományos és molekuláris kimutatását, azonosítását, antibiotikum érzékenységi vizsgálatát és a rezisztencia gének kimutatását. Bemutatja az ezekhez szükséges legkorszerűbb eszközöket és módszereket.

A könyvön végig vonul a szerkesztő-szerző 40 éves klinikai szemlélete és tapasztalata, leletértelmezési példáiban saját élményanyagát adja közre. Szerkesztése más, mint az e tárgykörben megjelent könyveké, mert a fejezetek a betegről indulnak, s a diagnosztikai eredmények oda térnek vissza. A könyv nagy részét egyedül írta. Néhány fejezetet fiatal tanítvány munkatársaival közösen készített.

A mű egy korszerű szemléletű, hiánypótló multidiszciplináris tan- és továbbképző orvosi könyv, amelyből a gyógyítási folyamat minden résztvevője sokat tanulhat. Stílusa világos, helyenként humoros, változatos, jól érthető, annak ellenére, hogy következetesen a latin orvosi írásmódot alkalmazza.

Dr. D. T.

Babics Antal Díj

A Babics Antal Alapítvány kuratóriuma pályázatot hirdet a névadóról elnevezett díj elnyerésére. A Babics Antal Díjat, a alapítvány alapító okiratában foglaltak alapján, két évenként adományozhatja a kuratórium. A díjazott(ak)nak emlékérmét, emléklapot, továbbá 200 000 és 400 000 Ft közötti összeget adhat át a kuratórium elnöke.

A pályázaton részt vehetnek azok az alkotók, akik a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi, Fogorvostudományi vagy Gyógyszertudományi Karain oktató diplomások és magyar nyelvű (nem idegen nyelvből fordított) írásban még nem publikált eredeti tudományos közleményt, új gyógyítási vizsgálati módszert vagy műtéti megoldást tettek közzé, amennyiben a közzététel évében 36. életévüket még nem töltötték be. Új, kiemelkedő tudományos eredmény esetén az életkor 40 évig emelhető.

A pályázatokat **július 31-ig** lehet benyújtani a Babics Antal Alapítvány kuratóriuma elnökének (prof. dr. **Romics Imre**, Semmelweis Egyetem, Urológiai Klinika, 1082 Budapest, Üllői út 78/b).

A pályázatokat az alapítvány öttagú kuratóriuma bírálja el, melynek során javaslatokat kérhet az arra illetékes intézményektől, szakmai szervezetektől. A Babics Antal Díjat a Dies Academicus ünnepségen osztják ki.

Prof. dr. Romics Imre
a kuratórium elnöke

SGH program

Május 23. (szerda) **Barta Endre:** Összehasonlító genomikai módszerek a génkifejeződés szabályozásának vizsgálatában. Az előadás 15 kor kezdődik a NET díszpályában.

A tudás útján a bölcsesség felé

Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Kétévenként rendezik meg az Országos Tudományos Diákköri Konferenciát, idén XXVIII. alkalommal. Az OTDK a legkiválóbb egyetemistáknak és főiskolásoknak ad bemutatkozási lehetőséget, munkájukat elismert szakemberekből, professzorokból, akadémikusokból álló bíráló bizottságok értékelik.

Csermely Péter, a Semmelweis Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsának elnöke, valamint **Tulassay Tivadar** rektor nyitotta meg a háromnapos konferenciát a Nagyvárad-téri Elméleti Tömbben április 3-án. A rektor visszaemlékezve, saját tudományos diákköri emlékeit idézte föl: ezekben a szakmai műhelyekben tanították meg arra, hogyan lehet a természettudományban kérdéseket úgy megfogalmazni, hogy azokra adekvát válaszokat kapjon. Mint mondta, az oktatók 35 évvel ezelőtt és ma is arra tanítják a tudományos pályára készülöket, hogy kellő szerénységgel tekintsenek eredményeikre, és mindig igazul, az igazat keresve kutassanak. Tulassay Tivadar kiemelte, noha a világ az elmúlt évtizedekben nagyot változott, és nem feltétlenül előnyére, a diákok ma is megkaphatják mestereiktől azt a tudást, amely az idő múlásával és tudásuk gyarapodásával bölcsességhez vezet. E bölcsesség megszerzéséhez jó startot jelent a konferencia – mondta.

Csermely professzor hangsúlyozta: a konferencia minden résztvevője nyertes, hiszen a benyújtott tudományos munkák alapján előzetes válogatáson estek át a hallgatók, és csak a

jobbakk jutottak az országos megmérettetésre. Az elnök hangsúlyozta, az előadások mellett legalább annyira fontosak a szünetek, amelyek kiváló alkalmat adnak a tudományos eszmecserékre. Mint mondta, e kötetlen beszélgetések során új ismeretségek szülehetnek, amelyekből gyümölcsöző együttműködések jöhetnek létre. Köszönetet mondott **Mihály Katalinnak**, az Orvostudományi Szekció ügyvezető titkárának, aki nélkül nem valószínű, hogy megrendezték, **Buday Lászlónak**, a Tudományos Diákköri Tanács titkárának.

A köszöntők után az ELTE Egyetemi Koncertzenekara adott műsort **Baross Gábor** vezényletével. Ezt követően pedig állófogadáson ismerkedhettek egymással a résztvevő diákok és oktatók. A XXVIII. OTDK Orvostudományi Szekciójának Semmelweis egyetemi díjazott hallgatóinak névsorát alább közöljük. Százötven előadás hangzott el, ebből 12 első, tizenhat második, tizenhat harmadik. valamint húsz különdíjat osztott ki a zsűri. Ezen számok tükrében még jobban mutatnak egyetemünk hallgatóinak eredményei.

Pap Melinda

OTDK Egerben

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia testnevelési és sportszekcióját április 11-12-én rendezték meg Egerben, ahol a következő eredmények születtek:

I. A testnevelés és a sport

társadalomtudományi kérdései:

1. **Antal Zsanett** (témavezető: dr. Bognár József egyetemi docens)

II. Humán kineziológiai és sportbiológiai vizsgálatok:

1. **Ureczky Dóra** (témavezető: prof. dr. Tihanyi József)

III. Óvodás és kisiskolás korú gyermekek testnevelésének kérdései:

1. **Mészáros Zsófia** (témavezető: prof. dr. Mészáros János)

IV. A testnevelés és sport

tantárgy-pedagógiai kérdései:

1. **Hubay Kinga** EKF TTK (témavezető: Bocz Árpád főiskolai docens)

V. Gyógytestnevelés, mozgásterápia, egészségfejlesztés, életmód:

1. **Győri László** (témavezető: dr. Uvacsek Martina főiskolai tanársegéd)

VI. Versenysport, élsport:

1. **Sáfr Sándor** (témavezető: prof. dr. Tihanyi József)

VII. Sportrekreáció, sportturizmus, marketing:

1. **Koppány Gabriella** ELTE PPK (témavezető: Kovács Tamás Attila főiskolai docens)

Díjazottak

Biokémia, Sejtbiológia, Immunológia

II. díj

Pesti Szabolcs, Perényi Kristóf ÁOK IV. (Dr. **Buday László**) Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézet SE, Budapest

Küldöndij

Környezetvédelmi Minisztérium különdíja

Révész Katalin, Tüttő Anna ÁOK IV. (Dr. **Csala Miklós**) Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézet SE, Budapest

Élettan, Kórélettan, Farmakológia

III. díj

Németh Tamás ÁOK VI. (Dr. **Benyó Zoltán**) Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet SE, Budapest

Péterfi Zsolt ÁOK VI. (Dr. **Geiszt Miklós**) Élettani Intézet SE, Budapest

Szalai Bence, Gyombolai Pál ÁOK V. (Dr. **Hunyady László, dr. Szidonya László**) Élettani Intézet SE, Budapest

I. díj

Magyar Zoltán Közalapítvány különdíja

Lukács Viktor ÁOK VI. (Dr. **Enyedi Péter**) Élettani Intézet SE, Budapest

Molekuláris biológia

I. díj

Mészáros Livia ÁOK IV. + Semmelweis Kiadó különdíja, Országos Onkológiai Intézet, Tumorprogressziós Osztály Budapest. Témavezető: dr. **Tímár József**

Morfológia, Patológia, Képzőművészeti diagnosztika

III. díj

Grósz Krisztina ÁOK V. (Dr. **Köves Katalin**) Humánmorfológiai és Fejlődéshatárbiológiai Intézet SE, Budapest

Küldöndij

Magyar Idegtudományi Társaság különdíja

Molnár Dávid ÁOK V. (Dr. **Oláh Imre**) Humánmorfológiai és Fejlődéshatárbiológiai Intézet SE, Budapest

Konzervatív klinikai orvostudomány

III. díj

Jermendy Ágnes ÁOK VI. (Dr. **Körner Anna**) I. Gyermekgyógyászati Klinika SE, Budapest

Lippai Dóra ÁOK V. (Dr. **Tóth Miklós, dr. Rácz Károly**) II. sz. Belgyógyászati Klinika SE, Budapest

II. díj

Stenczer Balázs ÁOK V. (Dr. **Tóth Miklós, dr. Rácz Károly**) II. sz. Belgyógyászati Klinika SE, Budapest

Veress Gabriella ÁOK VI. (Dr. **Merkely Béla**) Ér- és Szívsebészeti Klinika, Cardiovascularis Centrum SE, Budapest

Küldöndij

Magyar Kardiológiai Társaság

Hegedűs Péter ÁOK III., **Páli Szabolcs** ÁOK IV. (Dr. **Gellér László, dr. Merkely Béla**) Ér- és Szívsebészeti Klinika, Cardiovascularis Centrum SE, Budapest

Alapítvány a Magyar Gyógyszerkutatásért

Kiss Nóra ÁOK V. (Dr. **Tóth-Zsamboki Emese**) OGYK, Kardiológiai és Belgyógyászati Osztály, Budapest

Operatív klinikai orvostudomány

II. díj

Bodon Gergely ÁOK V. (Dr. **Patonay Lajos**) Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet Alkalmazott és Klinikai Anatómiai Laboratórium SE, Budapest

I. díj

Kugler Eszter ÁOK IV., **Váczi Gabriella** (Dr. **Lacza Zsombor, Dr. Szabó Csaba**) Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Szent Margit Kórház Budapest

Küldöndij

Magyar Transzplantációs Társaság

Somogyi Zsófia ÁOK V. (Dr. **Görög Dénes**) Transzplantációs és Sebészeti Klinika SE, Budapest

Preventív Medicina

Küldöndij

Semmelweis Kiadó különdíja

Oláh Szabina, Mészáros Gergely ÁOK VI. (Dr. **Tárnok Zsanett**) Dr. Tárnok Zsanett Vadaskert Gyermekpszichiátriai Kórház és Szakambulancia, Budapest

Gyógyszerésztudomány

I. díj

Hegedűs Vera végzett gyógyszerész (Dr. **Tretter László**) Orvosi Biokémia Intézet SE, Budapest

Egészségtudományi Kar Szekció I.

I. díj

Hrapka Zsuzsanna, Vécsei Anna SE EFK Gyógytornász szak IV. (Dr. **Beke Anna**) Egészségügyi Főiskolai Kar, Fizioterápiai Tanszék, Budapest

Küldöndij

Procter&Gamble

Marton Csilla SE EFK Ápoló III. (Dr. **Lévay György**) Morfológiai és Fiziológiai Intézet, Budapest

Egészségtudományi Kar Szekció II.

II. díj

Arató Zsuzsanna SE EFK dietetikus, IV. (Dr. **Varga Zsuzsa**) Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest

I. díj

Zámboi Zita SE EFK dietetikus IV. (Dr. **Varga Zsuzsa**) Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék, Budapest

Szakkollégium magyar értelmiségért

Egyetemünk Korányi Frigyes Szakkollégiuma – közismert nevén a „Hársfa” – tavaly ünnepelte fennállásának huszadik évfordulóját. Dr. Godó Ferenc igazgatóval az intézmény jelentőségéről beszélgetünk.

– **Tavaly ősszel 14-en kerültek a kollégiumba. Az újonnan felvettek a lakók negyedét teszik ki. Mi a vonzó az egyetemistáknak a szakkollégiumban? Miért jönnek ide lakni?**

– Évek óta az újonnan felvettek zöme elsős. Ők általában igen keveset tudnak a szakkollégiumról, mert a gólyatáborban szétosztott, illetve a postán szétküldött tájékoztatókban nincs lehetőségünk teljesen hű képet nyújtani magunkról. Kétségtelen, hogy a „hársfás” instruktorok jó munkát végeznek, így a szakkollégium felvételi táborába jelentkezők már jól ismerik az itteni követelményeket, elvárásokat. A diákokat azonban még ma is erősen befolyásolja a többi kollégiumnál jobb infrastruktúra, a kétágyas szobák és „a négy főre jutó zuhanyzó”, de sokan a szakkollégium szakmai, tanulmányi és közösségi programjai miatt jelentkeznek. A beköltözés után nem sokkal megtörténik a „szemléletváltás”, s az új kollégisták is érzik és értik ennek az intézménynek a jelentőségét, kiválóságát, céljait – egyszóval beilleszkednek és kezdik magukat jól érezni ebben a szellemi közösségében.

– **Mi a helyzet a felsőbbévesként ide jelentkezőkkel?**

– Ők nehezebb helyzetben vannak. Nekik már teljesíteniük kellett szakmai, tanulmányi területen és az ő „habilitálásuk” szigorúbb követelményrendszeren alapszik. Néha persze előny lehet, hogy a felsőbbéveseket ismerik a szakkollégisták, de ugyanez akár hátránnyá is megjelenhet. Az viszont kétségtelen, hogy az első, második évben szakmailag jól teljesítő felsőbbéves könnyebben illeszkedik be a szakkollégium közösségébe, és kisebb az esélye, hogy a szemeszterenként megtartott értékelésnél, „habilitálásnál” tanulmányi problémái legyenek.

Változó értékelés

– **Milyen változásokat hoz majd, ha eléri egyetemünket az ígért kollégiumi férőhelybővítés?**

– Ma már nem titok, az egyetem vezetése döntött, és elindult egy új, 900 férőhelyes kollégiumi szolgáltatás bérlésének közbeszerzési eljárása. Ha minden jól megy, akkor 2-3 év múlva a kollégiumi elhelyezésre jogosult hallgatóink már olyan, igen magas színvonalú szociális szolgáltatásra pályázhatnak, ahol a kollégisták többsége kétszer kétágyas apartmanokban lakhat. Ez nagy öröm számomra, de legalább akkora öröm, hogy a „hársfa” megmaradhat szakkollégiumnak, eredeti helyén, önálló épületben. Kétségtelen ugyanakkor, hogy ez a beruházás kihívást jelent számunkra, hiszen azok a hallgatók, akik eddig főleg a

■ Godó Ferenc

magasabb komfortért jelentkeztek – vállalva persze ezzel a szakkollégiumi szigorú követelmények teljesítését is –, erre a továbbiakban nem kényszerülnek. Így bizonyára csak azok jelentkeznek ide, akiket valóban a szakkollégiumi eszmék, a magas színvonalú szakmai, tanulmányi munka és számtalan közösségi program, rendezvény vonz.

– **Vajon mennyire hiteles a hallgatókban a szakkollégiumról alkotott kép? Gyakran hallunk az egyetemen a „pedál”, stréber és sznob „hársfásokról” – nemegyszer akár már a Gólyatáborban is! Mi lehet az igazság?**

– Két fő oka volt eddig a negatív véleményeknek. Az első ok, hogy a szakkollégiumba be nem jutott hallgatók némelyikében, a sikertelen pályázat miatt érthetően kialakult egyfajta passzív ellenszenv a „hársfásokkal” szemben, ami aztán bármilyen azt igazoló hatásra könnyen aktiválódott, és bíráló, lejárató megnyilatkozások terjesztéséhez vezetett. A második ok, hogy mivel a kollégium számos

szakmai és közösségi követelményt állít a lakóival szemben, amit minden szemeszter végén számon is kér, ezért keményen kell tanulni és teljesíteni az idekerüléshez, itt maradáshoz. Régebben, amikor általában talán még nem volt ennyire „hajtós” az egyetem, jól látszott a különbség a „hársfás” és nem „hársfás” hallgatók tanulási szokásai és eredményei között. Ekkor aggatták fel sűrűbben az említettekhez hasonló negatív jelzőkkel az itt lakókat. Úgy érzem, hogy mára ez a negatív értékelés már nem jelentős, és egyre több hallgató ismeri el a „hársfások” szakmai-tanulmányi munkáját (elnyert ösztöndíjak, kurzusok, tudományos fórum stb.), közösségi programjainak jelentőségét, a szakkollégium teljesítményét. Így ma már mi is bátrabban vállaljuk a jó értelemben vett „elitképzés” megjelölést.

Igazolt szellemiség

– **A jobb életkörülményeken, a kötelezően választható kurzusokon és szakmai táborokon túl mit ad még a szakkollégium a hallgatóknak?**

– Számos alkalmat kínál az itt lakóknak, hogy a szakmai, közösségi tevékenységek területén „kipróbálják” magukat. A „Hársfában” eltöltött évek alatt a kis létszám (56 fő) miatt előbb-utóbb mindenki óhatatlanul nemcsak aktív résztvevőjévé, hanem valamelyik irányító testület tagjává, vezetőjévé is válik a kollégium önkormányzati rendszerében. Az „együtt tanulni, együtt gondolkodni és együtt cselekedni gondolat” jelenti a szakkollégium alapját. Emellett kiemelt jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy segítsünk felkészülni a majdani értelmiségi szerep- és feladatkörre. Számtalan lehetőség adódik megtanulni és gyakorolni azt, hogyan lehet valamit megszervezni vagy képviselni. Az idekerülő diák sok példát, mintát lát a felsőbbévesektől, amit a gondolkodásába, személyiségébe beépíthet, de ő maga is példát, mintát adhat a közösségnek, vagy akár hagyományokat is teremthet. Ma is sok olyan hagyomány él a házban, amelyről már azt sem tudják a lakók, pontosan kiktől is származik, de örömmel folytatják, ápolják, mert tanulhatnak, épülhetnek belőle. Hogy a kínálókozó lehetőségekből ki mit használ ki, csakis rajta múlik.

– **Mi a szakkollégium szellemiségének lényege?**

– Elsősorban szakmai és társadalmi területen fogalmazza meg céljait a közösség. Szakmailag mindig naprakész, érdeklődő és lelkiismeretes gyógyítókat akar az országnak adni. Olyanokat, akik a társadalom ügyei iránt sem közömbösek, felelősséget éreznek érte, és tette is készek. Egyébként a szakkollégium szellemisége nagyban függ a társadalom aktuális „lelkialapotától”. Például a rendszerváltozás idején – miként az országban – a szakkollégiumban is nagy, közös álmokat szőttünk. Később aztán az egyéni boldogulás sok-sok kicsi álma került túlsúlyba az országban, s nálunk is ez volt tapasztalható. A szakkollégium legfőbb célja azonban változatlanul az, hogy részt vállaljon a felelős, független magyar értelmiség nevelésében. Célunkat és törekvéseinket a szakkollégiumból kikerülő életpályája és sikerei folyamatosan és ma már egyértelműen igazolják.

K.B.

Tudományos fórum a szakkollégiumban is

Sikeresen zajlott le a XII. Korányi Frigyes Tudományos Fórum április 12-én. A Korányi Frigyes Szakkollégium lakói összehangolt csapatmunkával szervezték meg a szakmai programot dr. Godó Ferenc igazgató úr és Kovács Enikő főszervező irányításával. Későbbi lapszámunkban beszámolókat olvashatnak az eseményről, és közöljük a díjazottak nevét is.

tol-

Szerkesztőbizottsági tagság

A közelmúltban prof. dr. **Romics Imrét**, az Urológiai Klinika igazgatóját két neves nemzetközi szakmai folyóirat is felkérte szerkesztőbizottsági tagnak. Az egyik a Canadian J. Urology – melynek három európai, valamint egy japán és egy afrikai tagja van –, a másik lap pedig az Open Urology and Nephrology.

Depresszió ellen

Könyvbemutatóval egybekötött előadássorozatot tartott május 12-én a Magatartástudományi Intézet „Európai Szövetség a Depresszió Ellen (EAAD)” című uniós programjának magyar munkacsoportja. A nádasdladányi kastélyban működő Nádasdy Akadémián tartott összejövetelen került először a nyilvánosság elé az Összefogás a depresszió ellen című kiadvány. A háziorvosokat, pedagógusokat és egyéb kisegítőket hasznos tudnivalókkal ellátó, **Csépe Andrea** szerkesztésében készült kötetet a Semmelweis Kiadó gondozásában jelentette meg az intézet, melynek munkatársai, a máshonnan érkezett szakemberekkel közösen, előadásokkal, kerekasztal-fórummal járták körül a szóban forgó témát a rendezvényen, valamint megbeszélték az együttműködési terveket is. A programot a Nádasdy Akadémia Quartet bemutató hangversenye színesítette.

Sikeres kongresszusi szereplés

A Münchenben több mint 6500 résztvevővel, március 31. és április 3. között egyidőben és ugyanazon helyen közösen megrendezett 17. Európai Klinikai Mikrobiológiai és Fertőző Betegségek Kongresszuson, valamint a 25. Nemzetközi Kemoterápiás Kongresszuson a dr. **Rozgonyi Ferenc** professzor által vezetett 8/3 „Mikroorganizmusok és termékeik hatása molekuláris, celluláris és organizmus szinten” c. PhD programból 11 posztert fogadtak el és mutattak be. Ezek közül a baktériumok molekuláris patogenitását, virulenciáját és antibiotikum rezisztenciáját tárgyaló 9 posztert a Semmelweis Egyetem Orvosi Mikrobiológiai Intézet fiatal kutatói prezentáltak.

ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

KÚT-beli képzések

Folytatódott a KÚT dolgozóinak továbbképzése, március 27-én a szívinfarktusról és a ritmuszavarokról, illetve az azzal kapcsolatos ápolási teendőkéről tartott előadást dr. **Keltai Katalin** egyetemi adjunktus. A daganatos betegségek korszerű kezeléséről hallhattak információt a szakdolgozók április 3-án dr. **Tóth Éva Katalin** egyetemi adjunktustól. A továbbképzés résztvevői április 17-én az epilepszia témakörében kaptak újabb ismereteket – tudtuk meg **Havasné Kun Zsuzsa** vezető szakoktatótól.

Honoris Causa

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály 17. tudományos ülésszakán, április 12-én, prof. dr. **Romics Imre**, az Urológiai Klinika igazgatója a Marosvásárhelyi Egyetem Honoris Causa professzori diplomáját vette át a Kolozsvári Magyar Színházban. A diplomát prof. dr. **Nagy Örs**, a Marosvásárhelyi Orvosegyetem rektorhelyettese nyújtotta át a professzornak.

Köszöntő tudománnyal

Ünnepi tudományos ülést tartott az Urológiai Klinika május 4-én prof. dr. **Romics Imre** 60. születésnapja és egy évtizedes tanszékvezetői munkássága alkalmából. A NET Tanácstermében délelőtt 10 órakor kezdődött eseményen dr. **Hamvas Antal** egyetemi docens köszöntője után kezdődött el Az urológia aktuális kérdései című program, határainkon túlról érkezett előadók. Részletes beszámolókat következő lapszámunkban olvashatják.

Hasznos ismeretek

A Családorvosi Tanszék újabb továbbképzése május 12-én a II. számú Szülészeti Klinika tantermében volt. A kötelezően választható és a háziorvosok mellett belgyógyászok számára is akkreditált tanfolyamon az obstpáció, az allergiás rhinitis, a reflux oesophagitis, a hipertonía és a diabéteszes nephropathia témakörével foglalkoztak az előadók. Az ingyenes kurzus 20 kreditpontot ért és tesztvizsgával zárult.

FOGORVOSTUDOMÁNYI KAR

Felavatták a FOK Oktatási Centrumot

Örömmel volt egyetemünk dolgozói, hallgatói és a meghívott vendégek számára április 26-án délután. Az Európai Unió legmodernebb fogászati Oktatási Centrumát avatták fel a Szentkirályi utca 27-ben. A PPP (Public-Private Partnership) program keretében, négy milliárd forintból megvalósult, 12 ezer négyzetméteres épületben végre egy helyre kerülhetett a teljes fogászati vertikum, a betegellátás, az oktatás és a kutatás. Az épületben április 19-én felavatták Árkövy József professzorral készült domborművet, Molnár Levente szobrászművész alkotását is. Későbbi lapszámunkban olvashatnak beszámolókat az eseményekről.

EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR

Külföldi oktatók

Az ERASMUS program keretében két külföldi oktató is az Egészségtudományi Karra látogatott április közepén. A Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék dr. **Betül Cicek** török tanszékvezetőt, az Ápolástudományi és Egészségpedagógiai Intézet mrs. **Iris Rautiainen** vezető oktatót látta vendégül egy hétig. Mind az Erciyes University, mind a Pirkanmaa Polytechnik munkatársa találkozott a karon tanuló hallgatókkal, illetve megbeszéléseket folytatott az oktatási egységek vezetőivel. A tárgyalások, a személyes kapcsolatteremtésen túl, remek lehetőséget nyújtottak az együttműködések kiszélesítéséhez és fejlesztéséhez. A visszajelzések alapján a kar koordinátorai, dr. **Szépvölgyi Gáborné** és **Illyénné Rajki Veronika**, valamint a felkért gyakorlatvezetők is remek munkát végeztek az idén is.

Művészetterápiás alkotások

Április 10-én **Forgó Györgyné** szakállamtitkár (Szociális és Munkaügyi Minisztérium) nyitotta meg a „Mi világunk” című vándorkiállítását, amelynek 6. budapesti helyszínéeként az Egészségtudományi Kar adott otthont. A látlat a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Mentálhigiénés és Rehabilitációs Intézménye szervezésében novemberben indult el Tatabányán, és Magyarország minden régiójában láthatják majd

az érdeklődők. A több mint 86 pszichiátriai beteg által készített alkotással (festmény, rajz, montázs) vándorló kiállítás a képi kifejezést a művészetterápia eszközével ismerteti a gyógyulás folyamatát. A vándorkiállítást április 20-ig láthatták az érdeklődők a kar Vas utcai épületének V. emeletén, a következő állomása Esztergom lesz.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI KAR

Takarítási nap

Április 14-én egész nap takarítási napot rendeztek a TF-en. Ezt az eseményt negyedik éve szervezik. Az akció az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is jól sikerült. Mindenki a saját portáján söprögetett, takarítóeszközökről a kar gondoskodott. Tisztább lett minden, utána pizzabulin vendégelték meg a környezetükért szorgoskodókat.

TF-esték

Április 20-án este hat órakor „De mi lesz a földdel?” címmel a TF Aulában **Budai Ilona** népdalénekes és **Dézsai Viktória** amatőr versmondó tartotta előadóját. Az utóbb említett szereplő testnevelő tanár, a TF egykori hallgatója, aki évek óta fellép a kar rendezvényein.

Irány Peking

A Magyar Olimpiai Bizottság és a Magyar Edzők Társasága Országos Konferenciát tartott április 24-én a TF Aulában, ahol bemutatták Pekinget, a XXIX. Nyári Olimpiai Játékok helyszínét. A megjelentek megismerhették a pekingi olimpiai szervező bizottság előkészítő munkálatait, valamint az olimpiai felkészüléssel és versenyzéssel kapcsolatos szervezési, edzés módszertani és sportorvosi tapasztalatokat.

Sportért, egészségért

„Töltsünk el néhány napot a sport és az egészség jegyében!” címmel április 26-28-ig, csütörtök délutántól vasárnap reggelig tartották a TF-en a fiatalok rendezvényeit. A hagyományok szerint eddig az induló napok délelőttjén volt tanítás. Az idén úgy szervezték a programot, hogy a délutáni első óra megtartására **Mocsai Lajos** tanár urat kérték fel. A részvétel ingyenes volt az első nap, az estét a Republic rockegyüttes zenéje tette kellemesebbé az Atlétika Csarnokban. Másnap a nappali tagozatosoknak tanítás nélküli napot szerveztek. Volt birkózó csapatbajnokság, atlétika verseny, megtartották az országos főiskolák pókerbajnokság selejtezőit. Tenisz, röplabda, kosárlabda, labdarúgás, országos minigolf bemutató és verseny tette színesebbé a programot. A hallgatók diákrektort is választottak a TF-napok alatt. A második este sztárvendége a Hip-hop Boys zenekar volt, a harmadik napon – a rodeo bikaverseny, a pókerbajnokság döntője és a streetball bajnokság után – a Szupermen és a Danubius Best of zenekar játszott a talpalávalót. Minden kari nap végén karaoke és diszkó szórakoztatta a közönséget kifulladásig.

Hagyományos ballagás

A ballagási ünnepséget május 12-én 10 órától szervezték a TF-es harmadéves hallgatók a végzősök számára. Erre az alkalomra virággal díszítették fel a tantermeket. Az ünnepi menet a Díszteremből indult. A ballagók a kar egész területét végiglátogatták, a sportági termekben rövid ideig emlékeztek az ott eltöltött diák éveikre. A búcsúzás az Aulában ért véget.

Átkarolt múlt

Szoboravatási ünnepség Kolozsváron

*Dr. **Genersich Antal** tudós professzor alkotó szellemének mellszobor állít emléket immár Kolozsváron is. Ünnepélyes avatására az Erdélyi Múzeum-Egyesület (EME) székházában került sor április 13-án, a Dr. Genersich Antal Alapítvány és az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya támogatásával.*

■ A felavatott szobor

A magyar tudományos örökség megőrzésére 1859-ben alapított, és az MTA erdélyi megfelelőjeként 1990-től újra működő EME székháza adott otthont a szoboravatásnak Genersich professzor szeretett városában, kincses Kolozsváron. Az ünnepségre a tudományos szakkönyvtár melletti panteonban került sor. A szobrot védett környezetben, **Kós Károly** és **Mátyás** király szobra mellé helyezték el.

TDK Marosvásárhelyen

Immár XIV. alkalommal rendezte meg Tudományos Diákköri Konferenciáját a Marosvásárhelyi Orvosi- és Gyógyszerésztudományi Egyetem március 29 – április 1-ig. A Semmelweis Egyetemről a következő hallgatók tartottak előadást: **Babos Örs Levente** (VI. évf.), **Barnucz Enikő** (V. évf.), **Deák Zsuzsanna** (VI. évf.), **Farnady Ágnes** (IV. évf.), **Gyuris Anita** (VI. évf.), **Huszák László** (III. évf.), **Ijjas Lőrinc** (VI. évf.), **Károlyi Mihály** (IV. évf.), **Kárpáthi István Keve** (III. évf.), **Oláh Orsolya** (V. évf.), **Orosz Ágnes** (V. évf.), **Papp László** (VI. évf.), **Prigya Orsolya** (VI. évf.), **Sapszon Zsófia** (VI. évf.), **Sassi Ágnes** (VI. évf.), **Seres-Sturm Lajos** (IV. évf.), **Somorács Áron** (VI. évf.), **Szakács Noémi** (V. évf.), **Szelényi Zsuzsanna** (V. évf.), **Virágh Éva** (V. évf.) és **Vleskó Tibor** (V. évf.). tk-

A visszafogott, bensőséges hangvételi megemlékezést az EME nevében dr. **Sipos Gábor** alelnök, főlevéltáros nyitotta meg, majd dr. **Egyed-Zsigmond Imre**, a Marosvásárhelyi Orvosi- és Gyógyszerésztudományi Egyetem (MOGYE) Patológiai Intézetének egyetemi tanára tartott laudációt, röviden ismertette Genersich Antal életének főbb állomásait. A tudós professzor az 1872-ben megalakult Kolozsvári Egyetemen Kórbontani Intézetet alapított. 1891-ben a szepesszombati nemesi címet kapta, 1902-ben az MTA rendes tagja lett. 1895-től már a Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem Kórbontani Tanszékének vezetőjévé nevezték ki, ahol 1896-tól kórszövetségi gyakorlatokat vezetett be. A budapesti egyetem orvosi kara 1900-ban dékánná, az 1910/11-es tanévben pedig az intézmény rektorává választotta. Az orvostudomány több területén is kiemelkedőt alkotott, így a patológián kívül sebészdoktori, szülész és szemsebészeti oklevelet szerzett, és magas szinten művelte az igazságügyi orvostant is.

Tanszéki utód

Genersich professzor mellszobrát, az EME OGYSZ ez évi tudományos ülésének keretében, a Semmelweis Egyetemről dr. **Kopper László** MTA doktor és a Magyar Köztársaság Kolozsvári Főkonzulátusa nevében dr. **Szentpétery István** konzul leplezte le. Az alkotás eredetije Pásztor János munkája, kinek legismertebb műve a Parlament előtt álló Rákóczi lovas szobor. A Genersich-szobor másolatát **Gergely Zoltán** kolozsvári szobrászművész készítette. A leszármazottakat dr. **Tankó Attila** c. egyetemi tanár képviselte, és a legfiatalabb Genersich-ükunoka, **Tankó Zita** helyezte el a megemlékezés koszorúját. Az eseményre mind az anyaországi, mind az erdélyi magyar nyelvű orvoslás és hagyomány-ápolás fellegvéraiból érkeztek a professzor tisztelői. Képviseltette magát a szegedi Szent-Györgyi Albert Egyetem, a Debreceni Egyetem, a MOGYE Patológiai Intézete és természetesen jelen volt az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya, a Magyar Patológusok Társasága, valamint a határokon átívelő magyar orvosi és szakdolgozói érdekeket érvényesítő Magyar Egészségügyi Társaság (MET).

Kopper László egyetemi tanár az 1991-ben alakult Genersich Alapítvány kuratóriumi elnöke az ünnepségen kifejtette: az alapítvány egyik célja segíteni a határon túli magyar orvosokkal való együttműködést. A kuratórium minden évben Genersich-díjat adományoz a Kárpát-medencében működő orvosoknak: egy akadémikusnak, egy kimagasló életművel

■ Genersich síremléke a Házsongárdi temetőben

rendelkező patológusnak és a TDK munkában kiemelkedő orvostanhallgatónak. Ugyanakkor Kopper professzor egyetemünk I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetének igazgatójaként Genersich tanszéki utódja. Az intézet – melynek jelenlegi épületében volt a neves előd a harmadik tanszékvezető – az Arányi és a Genersich Alapítvánnyal karöltve ma is működő kapcsolatot tart fenn a tanár- és diákcsera programok révén a **Jung János** professzor által vezetett MOGYE Patológiai Intézetével, amely a II. világháborút követően Kolozsvárról Marosvásárhelyre telepített Patológiai Tanszék jogutódja. A szellemi összetartozásra a Jung professzor tanszékén látható mívés Genersich-dombormű hívja fel a figyelmet.

Személyes szálakkal

Dr. **Süveges Ildikó**, a Szemészeti Klinika egyetemi tanára mind szakmai, mind személyes szálakkal kapcsolódik Genersich professzor emlékéhez. Dr. **Tankó Béla** biokémikus professzor (akinek felesége Genersich-unoka) debreceni tanítványaként Genersich Antal szemsebészeti kiválóságára hívta fel a figyelmet: akkor szerzett ilyen oklevelet az 1860-as években, amikor ez 100 év alatt mindössze 20 orvosnak sikerült. Süveges professzor asszony a MET alapító tagjaként dr. **Mikola Istvánnal**, e társaság elnökével együtt helyezte el a megemlékezés virágait.

A szoboravatás utáni patológus szekció-ülésein egyetemünkről prof. dr. **Szende Béla** tartott előadást: *Dr. Genersich Antal az orvos, a kórbontnok (1842-1918)* címmel, méltatva az Arányi Lajos-tanítvány szakmai sikereit és úttörő felfedezéseit. Az ünnepi koszorúkat Kopper professzor és **Gergelyné Tőkés Erzsébet**, a Házsongárd Alapítvány igazgatója, valamint a leszármazottak helyezték el a Házsongárdi temetőben, Genersich sírjánál.

Fotó, szöveg: **Kiss Hajnal**

Tudósjelölt PhD hallgatók

A Semmelweis Egyetemen két napra ismét reflektorfénybe került a Doktori Iskola. Az április 12-13-án megrendezett PhD Tudományos Napokon közel száz előadást és posztert mutattak be doktoranduszaink és doktorjelöltjeink.

Ezúttal már kilencedszer tartottuk meg a Doktori Iskola konferenciáját, amelyet **Tulassay Tivadar** rektor úr nyitott meg. Köszöntésében utalt arra, hogy olyan időszakot élünk, amikor nagyon sok érték megy veszendőbe. Az egészségügy és a felsőoktatás a folyamatos forráskivonás és szerkezetátalakítás miatt komoly veszélyben van. A doktori képzés azonban a nehéz körülmények ellenére is vonzó terület, amely másfél évtizeden keresztül megőrizte sikerességét. A megnyitón megjelent Csákvári Éva vezető főtanácsos, az Oktatási és Kulturális Minisztérium doktori ügyekkel foglalkozó szakértője és **Sótonyi Péter** rector emeritus is. A konferencia főszervezőjeként jelen sorok írója, a Doktori Tanács elnöke is köszöntette a résztvevőket.

Alkalmassági próba

Miért is szervezzük meg évről évre ezt a multidiszciplináris seregszemlét? A legfontosabb cél az, hogy egyetemünk (és a társ egyetemek) PhD-hallgatói és doktorjelöltjei barátságos környezetben, hazai pályán, mégis igazi konferencia-színhelyen és mikrofon előtt, valódi érdeklődők jelenlétében mutathassák be rátermettségüket, előadókészségüket és az önálló tudományos munkára való alkalmasságukat. Fontos, hogy eredményeikről szabatosan számot tudjanak adni, vitatkozzanak és témavezetőjük segítségével meg tudják védeni álláspontjukat. Nagyon tanulságos számukra, hogy látják a többiek előadói stílusát, megsejtik egymás poszterét és miközben kritikusan fogadják be a tapasztalatokat, saját hibájukat is észreveszik és kiküszöbölik azokat. A lámpaláz leküzdésére is kitűnő alkalmat nyújt a PhD Napokon való szereplés.

A konferencia komolyságát és szakmai súlyát azzal biztosítottuk, hogy a különböző tudományterületeket felölelő szekciókat egyetemünk jeles tudósai vezették, akik nemcsak a vitát irányították, hanem szakmai szempontból értékelték az előadók felkészültségét, továbbá előadói képességük és vitakészségük alapján is rangsorolták a szereplőket. E rangsor alapján minden szekció legkiválóbb szereplőit komoly (25 000 és 100 000 Ft közötti) díjakat kaptak a kétnapos konferencia végén. Ezeket a díjakat részben a Doktori Titkárság, részben a meghívott cégek adományozták. Itt jegyzem meg, hogy a PhD Napok rendezői sokszor elégedetlenek a széksorokban helyet foglaló közönség viszonylag alacsony létszáma miatt. Az egyes szekciók tematikailag egymástól távol eső programja azonban kellő magyarázat az alacsony látogatottságra. Lehet, hogy nem volt zsúfolásig tele az előadóterem, ám minden szekciónak más és más volt a hallgatósága. A folyamatosan változó előadói és hallgatói kör együttesen kellő nagyságú érdeklődői létszám-

■ Szél Ágoston

mot jelentett ahhoz, hogy ne kelljen megkérdőjeleznünk a konferencia hasznosságát és a befektetett energia megtérülését.

Élményszerű előadások

Évek óta bevett gyakorlat, hogy Doktori Iskolánk legkiválóbb PhD oktatóit meghívjuk a PhD Napokra díszelőadást tartani. Idén **Nagy Zoltán** professzor, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet főigazgatója és **Füst György** professzor, a III. sz. Belgyógyászati Klinika osztályvezetője kapott meghívást. Mindketten 2006-ban a Dies Academicus ünnepségén vehették át a „Kiváló PhD Oktató” kitüntetést és emléklapokat. Nagy professzor „Új célok az agyi ischaemia gyógyszeres kezelésében” címmel az első napon reggel tartott lebilincselően érdekes előadást. A második napon Füst professzor előadást hallhattuk, aki „Az emberi genom egy különleges régiója, a fő hisztokompatibilitási komplex (MHC) centrális része a 6-os kromoszóma rövid karján. Orvosi vonatkozások” címmel avatta be a jelenlévőket egy kiemelkedően termékeny kutatómunka műhelytitkaiba. A két díszelőadás (írott változatuk megtalálható az Orvosképzés c. folyóirat LXXXII. évfolyam, 1. szám, 11. és 19. oldalán) azért volt különösen élményszerű, mert a tudományos eredmények mellett az előadók bemutatták, hogy miként működtek közre a PhD hallgatók a vizsgálatokban.

Ezzel elérkeztünk a PhD képzés egyik legfontosabb alapelvehez. Miközben a mester átadja tapasztalatait a tanítványnak és a témavezető beavatja a doktoranduszt a tudomány műhelytitkaiba, a fiatal kutatójelöltek nemcsak szemlélői, hanem aktív részesei lesznek a munkának. A

közös érdekeltség és az egymásrautaltság így nemesebb olyan komplex kapcsolattá, amely túlmutat a mester és tanítvány klasszikus, egyoldalú viszonyán. A díszelőadásokat követő szekciók ifjú szereplői tanítványként hozták el és mutatták be témavezetőjük laboratóriumának eredményeit, ugyanakkor fiatal kutatóként saját kísérleteiket, saját felismeréseiket és következtetéseiket osztották meg a többi résztvevővel. Ez a kettősség nemcsak a doktoranduszi létforma egyik legjellemzőbb sajátossága, hanem a tudósképzés és utánpótlás legfontosabb záloga is. A PhD Napokon megjelent közel száz előadó egyszerre hallgató és fiatal tudós, egyszerre tanítvány és a jövő mestere. Akik ma még kreditpontokat gyűjtögetnek és doktori értekezésüket fogalmazgatják, ma holnap laborvezetők és egyetemi tanárok lesznek. Az absztraktokat elegáns kivitelű programfüzetben jelentettük meg, amely a Doktori Iskola honlapjáról (<http://phd.sote.hu>) letölthető.

„Megcsillogtatván nevét”

Befejezésül **Szent-Györgyi Albertet** idézem, aki nagyszerűen fogalmazza meg az egyetem és a tudósképzés kapcsolatát. „Az egyetem feladata hármas. Legősibb hivatása gyűjteni, terjeszteni és gyarapítani az emberi tudást. Második feladata kis számban nevelni a jövőnek tudósokat, akik majd ezt a hivatást tőlünk átveszik. Újabb eredetű, de nem kevésbé magasrangos az egyetemnek harmadik hivatása: a haza számára polgárokat nevelni, akik el vannak látva a szellem fegyverével. Jó tanítás csak ott folyhat, ahol él a kutatás szelleme, az igazságok lelkes, pártatlan szeretete. Tudományos kutatómunkánkkal hazafias kötelességünket is teljesítjük, mert hiszen éppen a tudomány, a kultúra az az egyetlen terep, amelyen a versenyt a nagy nemzetekkel egy kis nemzet is felveheti, megcsillogtatván nevét az emberi történelemben.” (Szent-Györgyi Albert, rektori székfoglaló, 1940.). Bízom abban, hogy a résztvevők maguk is olyan sikeres karriert futnak majd be, mint Nagy Zoltán és Füst György professzorok. Kíváncsi vagyok, hogy egyszer örömmel emlékezzenek majd vissza arra a napra, amikor egyetemünk PhD Konferenciáján először léphettek a „világot jelentő pódiumra”.

Dr. Szél Ágoston
a Doktori Tanács elnöke

Későbbi lapszámunkban cikket közlünk a Semmelweis Egyetem Doktori Iskola Nemzetközi Bizottsága tagjaitól, az Európai Doktori fokozat témáról. Ez ma még csak ajánlások formájában jelenik meg, de két- vagy többoldalú szerződéseken alapuló közös nemzetközi posztgraduális képzésben akár már most is egyenrangú partnerként vehetünk, illetve vehetnénk részt. (– a szerk.)

Országos Orvos Teniszbajnokság

Időpont: június 15-17.

Helyszín: Újbuda (Feneketlen tó) Park Teniszkлуб (1114 Bp., Bartók Béla út 63-65.)

Jelentkezés: postai úton, faxon vagy a helyszínen. **Nevezési határidő: június 15. de. 10.30.**

Részletes információért vagy jelentkezéssel kapcsolatban forduljanak **Szobóczi Bea** szervezőhöz (telefon: 06-30/7491578, E-mail: eszbea@freemail.hu). A jelentkezési lap letölthető a www.mtsztenisz.hu weboldalon Szabadidős tenisz rovatából is.

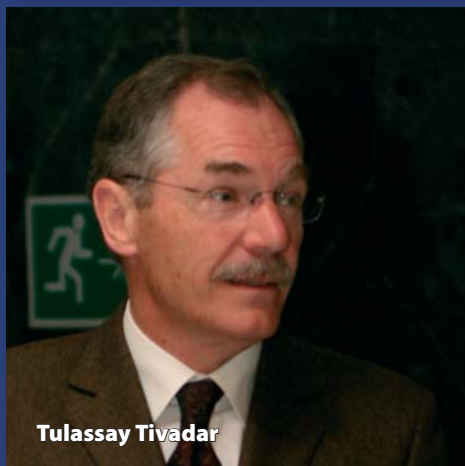
Minden kolleginát és kollégát szeretettel vár a Magyar Orvosteniszezők Testülete. **t.a.**

PhD Tudományos Napok 2007

Szirmai Imre és
Szél Ágoston

Tulassay Tivadar

Nagy Zoltán

Füst György

